

10. výročie

FILOZOFICKEJ FAKULTY
UPJŠ V KOŠICIACH



PRVÉ DECÉNIUM

THE FIRST DECENNIUM

FILOZOFICKEJ FAKULTY

OF THE FACULTY OF ARTS

UNIVERZITY PAVLA JOZEFA ŠAFÁRIKA

AT PAVOL JOZEF ŠAFÁRIK UNIVERSITY

V KOŠICIACH

IN KOŠICE

2007 - 2016





PRVÉ DECÉNIUM

THE FIRST DECENNIUM

FILOZOFICKEJ FAKULTY

OF THE FACULTY OF ARTS

UNIVERZITY PAVLA JOZEFA ŠAFÁRIKA

AT PAVOL JOZEF ŠAFÁRIK UNIVERSITY

V KOŠICIACH

IN KOŠICE

Filozofická fakulta UPJŠ v Košiciach

Košice 2017

Prvé decénium Filozofickej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach (2007 – 2016)

Jubilejná publikácia

ODBORNÝ GARANT:

Dr. h. c. prof. PhDr. Ján Sabol, DrSc.

PREKLADY TEXTOV DO ANGLICKÉHO JAZYKA:

PhDr. Štefan Franko, PhD.

EDITORI:

PhDr. Iveta Bónová, PhD.

PhDr. Marián Gladiš, PhD.

POUŽITÉ FOTOGRAFIE:

Archív UPJŠ v Košiciach, Mgr. Vladimír Fabian

© Filozofická fakulta UPJŠ v Košiciach 2017

Všetky práva sú vyhradené. Toto dielo ani žiadnu jeho časť nie je možné reprodukovat', ukladať do informačných systémov alebo inak rozširovať bez predchádzajúceho písomného súhlasu majiteľa práv.

ISBN 978-80-8152-488-2 (tlačená publikácia)

ISBN 978-80-8152-497-4 (elektronická publikácia)

Obsah / Contents

Príhovor prof. PhDr. Olgy Orosovej, CSc., dekanke Filozofickej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach	4	Galéria osobností Filozofickej fakulty UPJŠ v Košiciach s najvýznamnejším podielom na založení fakulty a rozvoji jej odborov	27
Preface of Prof. PhDr. Olga Orosová, CSc., Dean of the Faculty of Arts at Pavol Jozef Šafárik University in Košice	9	Prorektori Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach z Filozofickej fakulty UPJŠ	37
Od Košickej univerzity k Filozofickej fakulte Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach (Tradícia vysokoškolského humanitného vzdelávania v metropole východu)	14	Vedenie Filozofickej fakulty UPJŠ v Košiciach	38
From Košice University to the Faculty of Arts at Pavol Jozef Šafárik University in Košice (Tradition of higher humanitarian education in the metropolis of East Slovakia)	20	Akademický senát Filozofickej fakulty UPJŠ v Košiciach	39
Osobnosti Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach ocenené medailou Filozofickej fakulty UPJŠ v Košiciach za zásluhy na vzniku fakulty	26	Inauguračné konanie na Filozofickej fakulte UPJŠ v Košiciach	40
		Habilitačné konanie na Filozofickej fakulte UPJŠ v Košiciach	40
		Absolventi doktorandského štúdia na Filozofickej fakulte UPJŠ v Košiciach	41
		Akreditované študijné programy na Filozofickej fakulte UPJŠ v Košiciach	43

Príhovor

Vážené kolegyne, vážení kolegovia,

desať rokov spolu tvoríme príbeh znovuzaloženej Filozofickej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. Rovnako desať rokov, ktoré plynuli od rozdelenia Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach na Prešovskú univerzitu v Prešove a Univerzitu Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, cítila naša univerzita, že jej chýba „piaty prst“ spoločenskovedného, humanitného, historického vzdelania a výskumu na ruke píšucej dejiny a perspektívu rozvoja druhej najväčšej klasickej univerzity na Slovensku. Historický náhľad a hodnotenie týchto udalostí prenechám tým, ktorým to patrí. Naším historikom. Ja sa sústredím na našich desať rokov, na rekapituláciu toho, čo sa nám spolu podarilo. Kontext perspektívy našej práce pritom nemožno nereflektovať, ako ani fakt, že rekapituláciou opisujeme, hodnotíme len vrchol „ľadovca“, pod ktorým sa ukrýva celý rad výsledkov práce, z ktorých je „ľadovec“ vyskladaný, ale aj množstvo nádejí a sklamaní, naplnených a nenaplnených ambícií, úspechov a neúspechov každého učiteľa a študenta.

Genetická výbava, ktorú dieťa dostane do vienka, je „základným kameňom“ jeho života. Podobne profesionálna, ľudská výbava tvorcov fakulty sa významne podieľala a podieľa na životaschopnosti fakulty od prvých dní jej existencie. Vysoká odborná úroveň garantov študijných programov, učiteľov fakulty, ich nadšenie, vysoké aspirácie, akademická kultivovanosť a vzájomný rešpekt sú jej živnou pôdou a zároveň neúrodnou pôdou motívov, ktoré nekorešpondujú s odvekým ušľachtilým poslaním odborov našej fakulty.

Založenie fakulty je veľkou „vecou“, ktorú vytvára a rozvíja veľa osobností. Zhromaždené informácie, názory a kritické hodnotiace súdy ma viedli ku konštatovaniu, že medzi nami existuje množstvo narácií vzniku našej fakulty. Príťažlivé na tejto skutočnosti je to, že z každej strany, a to učiteľov *filozofie, psychológie a pedagogiky Prírodovedeckej fakulty UPJŠ, učiteľov psychológie Fakulty verejnej správy UPJŠ v Košiciach, učiteľov Katedry cudzích jazykov UPJŠ, učiteľov Prešovskej univerzity, ktorí boli oslovení výzvou kreovať podmienky a možnosti rozvoja svojich odborov na novej Filozofickej fakulte UPJŠ v Košiciach*, je reflektovaná významná stopa na zrode novej fakulty našej univerzity. Je potrebné povedať, že oprávnené, pretože bez toho by nebolo možné rozvíjať skúmanie a ponúkať študentom študijné programy v odboroch humanitných vied, v spoločenských a behaviorálnych vedách, pedagogických vedách a v odbore histórie a etnológie.

Pracovala som na Prírodovedeckej fakulte, bola som riaditeľkou Ústavu humanitných vied Prírodovedeckej fakulty UPJŠ, prof. RNDr. Pavol Sovák, CSc., vtedy dekan Prírodovedeckej fakulty UPJŠ, ma po predbežných rozhovoroch informoval, že prijímame k nám na odbor filozofie Ústavu humanitných vied PF UPJŠ prof. PhDr. Vladimíra Leška, CSc., s hlavným poslaním nielen rozvíjať odbor filozofie a dejín filozofie, ale predovšetkým založiť Filozofickú fakultu UPJŠ v Košiciach. Prof. PhDr. Vladimír Leško, CSc., svoje poslanie naplnil. Ako to bolo?

Organizačným medzičlánkom vzniku fakulty sa stal Ústav filologických a sociálnych vied UPJŠ, založený 1. júna 2005 rozhodnutím rektora UPJŠ č. 13/2005. Vedením nového ústavu bol poverený doc. PhDr. František Šimon, CSc. Po konkurze na miesto riaditeľa bol rektorom UPJŠ do tejto funkcie k 1. 3. 2006 menovaný prof. PhDr. Vladimír Leško, CSc. Vedenie ústavu ďalej tvorili jeho zástupcovia – prof. PhDr. Ladislav Lovaš, CSc., a doc. PhDr. Oľga Orosová, CSc. Organizačnú štruktúru ústavu tvorilo najprv päť katedier, od 1. 9. 2006 sa ich počet rozrástol na osem: *Katedra anglistiky a amerikanistiky, Katedra neslovan-ských jazykov, Katedra slovakistiky, slovan-ských filológií a komunikácie, Katedra psychológie, Katedra ekonomiky a riadenia ľudských zdrojov, Katedra filozofie a dejín filozofie, Katedra pedagogickej psychológie a psychológie zdravia a Katedra pedagogiky.*

Žiadosť na zriadenie Filozofickej fakulty UPJŠ predložil rektor UPJŠ Prof. h. c. prof. JUDr. Vladimír Babčák, CSc., Akreditačnej komisii SR, ktorá sa k návrhu vyjad-rila pozitívne. Návrh rektora na založenie novej fakulty schválil 14. 12. 2006 Akademický senát UPJŠ. Rektor UPJŠ Prof. h. c. prof. JUDr. Vladimír Babčák, CSc., svojou zriaďovacou listinou ustanovil *Filozofickú fakultu UPJŠ* ku dňu 1. 1. 2007. Na základe § 22 ods. 5 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení



niektorých zákonov v znení neskorších predpisov s účinnosťou od 1. 1. 2007 súčasne poveril prof. PhDr. Jána Gbúra, CSc., výkonom funkcie dekana novozriadenej fakulty.

Prof. PhDr. Ján Gbúr, CSc., prvý dekan Filozofickej fakulty UPJŠ v Košiciach, v priebehu dvoch funkčných období viedol fakultu v spolupráci s vedením fakulty – prodekanmi prof. PhDr. Oľgou Orosovou, CSc., Dr. h. c. prof. PhDr. Jánom Sabolom, DrSc., PhDr. Štefanom Frankom, PhD., tajomníčkou fakulty RNDr. Dagmar Hvozdovičovou a v spolupráci s Akademickým senátom FF UPJŠ, ktorý v prvom funkčnom období viedol doc. PhDr. Pavol Tholt, CSc., a v druhom funkčnom období Mgr. Renáta Panocová, PhD.

Na tretie funkčné obdobie schválil Akademický senát FF UPJŠ pod vedením prof. PhDr. Evy Žiakovej, CSc., nové vedenie fakulty: prof. PhDr. Oľgu Orosovú, CSc., dekanu FF UPJŠ, a prodekanov: doc. PhDr. Mariána Andričíka, PhD., prof. PhDr. Eugena Andreanského, PhD., doc. Mgr. Renátu Panocová, PhD. Pozíciu poradcov dekanky pre oblasť medializácie práce a života FF UPJŠ prijali PhDr. Marián Gladiš, PhD., a PhDr. Jozef Puchala, PhD.

Filozofická fakulta postupne dopĺňala svoju organizačnú štruktúru, dnes pozostáva z 12 katedrií, Centra jazykovej prípravy a Tlmočníckeho ústavu. Na fakulte pracuje 130 vysokoškolských učiteľov, z toho 14 profesorov, 28 docentov, 73 odborných asistentov, 5 asistentov a 10 lektorov. Pri zrode, kreovaní každej katedry a kvalifikačnom napredovaní učiteľov stáli a stoja osobnosti, ktoré boli zárukou kvality výskumných zámerov, prípravy a realizácie študijných programov fakulty. Osobnostiam s najvyšším podielom na založení fakulty a rozvoji odborov fakulty je v publikácii, ktorú držíte v rukách, venovaná osobitná pozornosť: prof. ThDr. JCDr. Anton Fabian, PhD., doc. PhDr. Ján Ferjenčík, CSc., prof. PhDr. Ján Gbúr, CSc., Dr. h. c. prof. PhDr. Marcela Gbúrová, CSc., prof. PhDr. Vladimír Leško, CSc., prof. PhDr. Ladislav Lovaš, CSc., doc. PhDr. Margita Mesárošová, CSc., prof. PhDr. Oľga Orosová, CSc., Dr. phil. habil. Mária Papsonová, mim. prof., Dr. h. c. prof. PhDr. Ján Sabol, DrSc., doc. PhDr. Oľga Sabolová, CSc., mim. prof., doc. PhDr. František Šimon, CSc., Prof. Dr. Rudolph Sock, prof. Volodymyr Starosta, DrSc., prof. PhDr. Pavel Stekauer, DrSc., prof. PaedDr. Štefan Šutaj, DrSc., doc. PhDr. Pavol Tholt, PhD., mim. prof., doc. Mgr. Slávka Tomaščíková, PhD., prof. Ing. Július Zimmermann, CSc., prof. PhDr. Eva Žiaková, CSc.

Katedry anglistiky a amerikanistiky, aplikovanej etiky, filozofie a dejín filozofie, germanistiky, histórie, pedagogickej psychológie a psychológie zdravia, pedagogiky, politológie, psychológie, romanistiky a klasickej filológie, slovistiky, slovanských filológií a komunikácie, sociálnej práce ponúkajú uchádzačom o štúdium 80 akreditovaných študijných programov I. a II. stupňa štúdia a 7 akreditovaných študijných programov III. stupňa štúdia. Na fakulte študuje 1 523 študentov. Za desať rokov sme odovzdali 2 406 diplomov bakalárskeho štúdia, 1 676 diplomov magisterského štúdia, 123 diplomov doktorandského štúdia, 161 vysvedčení absolventom doplnujúceho pedagogického štúdia. Fakulta napreduje vďaka intenzívnej medzinárodnej spolupráci v úspešnom rozširovaní študijných programov s dvojítmými diplomami, realizuje magisterské štúdium psychológie v anglickom jazyku, rastie počet zmlúv, ktoré umožňujú štúdiám v zahraničí prostredníctvom programu ERASMUS+. Pribúdajú zmluvy uzatvorené medzi fakultou a pracoviskami, ktoré umožňujú

naším študentom absolvovanie odbornej praxe. Na 119 základných a 150 stredných školách absolvujú pedagogicko-psychologickú a pedagogickú prax študenti učiteľských študijných programov. Významne sme prispeli k založeniu Univerzitného poradenského centra, poskytujeme študentom psychologické a sociálne poradenstvo, kariérne poradenstvo, poradenstvo študentom so špecifickými potrebami. Medzi naše priority patrí spolupráca so školskou praxou, získavanie kvalitných uchádzačov o štúdium prostredníctvom olympiád, odborných podujatí, vedeckovýskumných a vzdelávacích projektov realizovaných na školách a pre základné a stredné školy prostredníctvom dní otvorených dverí.

Odborný potenciál fakulty odráža aj činnosť Centra jazykovej prípravy FF UPJŠ a Tlmočnického ústavu FF UPJŠ. Centrum jazykovej prípravy ponúka a realizuje výučbu cudzích jazykov a slovenského jazyka ako cudzieho jazyka pre študentov všetkých fakúlt UPJŠ, ale aj jazykové kurzy pre verejnosť. Tlmočnický ústav realizuje odborné skúšky prekladateľov a tlmočníkov na základe poverenia Ministerstva spravodlivosti SR.

Kvalita vedeckovýskumnej činnosti v domácom a medzinárodnom kontexte prináša svoje významné výsledky. Po katedre pedagogickej psychológie a psychológie zdravia, ktorej výskumný tím riešil medzinárodné projekty, tím katedry histórie získal v roku 2016 projekt prestížneho grantu z programu Horizont 2020 (v priorite Excelentná veda) *Dejiny európskeho urbanizmu v 20. storočí*. Po katedre anglistiky a amerikanistiky sa aj katedra histórie bude podieľať na ponuke študijných programov fakulty s dvojitými diplomami. Ďalšími indikátormi kvality vedeckovýskumnej činnosti fakulty je (i) prvenstvo FF UPJŠ vo vede a výskume medzi filozofickými fakultami podľa hodnotení ARRA, (ii) narastá počet prijatých vedeckovýskumných projektov a úspešnosť v získaní finančnej podpory projektov FF UPJŠ, aktuálne je riešených 12 VEGA projektov, 5 projektov KEGA a 6 projektov APVV, (iii) zvýšila sa aj úspešnosť publikovania monografií, kapitol v monografiách vydávaných renomovanými vydavateľstvami, štúdií v karentovaných a indexovaných časopisoch, (iv) právo uskutočňovať habilitačné konanie a konanie na vymenúvanie profesorov v 7 študijných odboroch.

Sme tu. Za nami sú výsledky práce merateľné, kvantifikovateľné, ale aj tie, ktoré je ťažké uchopiť... Rozmer a kvalita umeleckej činnosti dodáva fakulte osobitú charizmu.

Poslanie našej fakulty v oblasti vzdelávania, vedeckovýskumnej činnosti, zahraničných vzťahov, naše úlohy v oblasti rozvoja personálnej a materiálno-technickej infraštruktúry by nebolo možné naplňovať bez každo- dennej poctivej práce našich kolegyň a kolegov dekanátu fakulty. Výnimočné postavenie v tomto smere majú dve dámy – tajomníčka fakulty RNDr. Dagmar Hvozdovičová a vedúca študijného oddelenia Ing. Jana Quitková. Peniaze, ako sa ľudovo hovorí, „nie sú v živote to najdôležitejšie, ale skúste žiť bez nich“, či otázka, čo je dôležitejšie, „chytať ryby alebo naučiť chytať ryby“. Desať rokov sa darí napredovať v ekonomike fakulty a som presvedčená, že študijné oddelenie fakulty prispieva k úsiliu všetkých učiteľov naučiť našich študentov „chytať ryby“. A priznajme, že to nie je vždy jednoduché, lebo ani rodičovský, ani študentský uhol pohľadu nám nie sú cudzie.

Som presvedčená, že keď bývalí rektori Prof. h. c. prof. JUDr. Vladimír Babčák, CSc., a prof. MUDr. Ladislav Mirossay, DrSc., bilancujú spolu s nami, konštatujú, že stálo za to investovať do Filozofickej fakulty UPJŠ: 1. na ceste od založenia a „ubytovania“ fakulty, spočiatku v priestoroch ostatných fakúlt univerzity – Prírodovedeckej fakulty, Lekárskej fakulty a Fakulty verejnej správy UPJŠ – a v priestoroch Základnej školy na Petzvalovej ulici, až po naše umiestnenie v nádherných, zrekonštruovaných budovách Aristoteles, Sokrates a Platón; 2. lebo Filozofická fakulta UPJŠ, ako nás ocenil terajší rektor univerzity prof. RNDr. Pavol Sovák, CSc., nie je fakultou, ktorá by s otvorenou a natiahnutou dlaňou čakala, ale poctivou prácou bojuje o svoje miesto a dobré postavenie.

Máme svoje rezervy. Jednou z nich je skutočnosť, ktorá sa v dnešnom svete „nenosí“: mnohí z nás „viac pracujú, než o tom hovoria...“ Šťastie, že to nie je naopak! Napriek tomu robme naďalej všetko pre to, aby sme pozitívny trend medializácie našej práce, našich možností a výsledkov práce v oblasti vzdelávania a výskumnej činnosti dokázali udržať. Máme čo svetu ponúknuť! Nech je napĺňanie našich vysokých ambícií sprevádzané zdravím, pohodou a vzájomným rešpektom!

prof. PhDr. Oľga Orosová, CSc. / dekanka



Preface

Esteemed colleagues,

we have been jointly creating the story of the re-established Faculty of Arts at Pavol Jozef Šafárik University in Košice for ten years now. For a different period of ten years that had passed since the split of Pavol Jozef Šafárik University in Košice to Prešov University in Prešov and Pavol Jozef Šafárik University in Košice, this University had been feeling that a “fifth finger” of education and research in social-sciences, humanities, and history was missing at the hand writing the history and prospects of development of this second-largest classical university in Slovakia. I will leave the historical review and evaluation of those events to professionals in the field, to our historians. I will now focus on our ten years, on the recap of what we jointly have managed. One cannot help but reflect on the context of the prospects of our work, as well as the fact that by the recap, we consider just the top of “the iceberg” covering a number of the results of work, of which the glacier is composed, but also a number of hopes and disappointments, of attained and not attained ambitions, successes and failures of each teacher and student.

The genetic makeup, which a child inherits, is “the cornerstone” of the child’s life. Similarly, the professional and human equipment of the creators of the Faculty has significantly participated in the viability of the Faculty since the early days of its existence. High level of expertise of the curricula supervisors and the Faculty

teachers, their enthusiasm, high aspirations, academic sophistication and mutual respect are their breeding ground, and at the same time not so fertile a land for the motives that do not correspond with the age-long noble mission of the study branches at this Faculty.

The Foundation of the Faculty is a major “thing” created and developed by many personalities. The collected information, opinions, and critical judgements have led me to the conclusion that there exist among us plenty of narratives on the formation of this Faculty. What is appealing about this fact is that from each party concerned, specifically *teachers of Philosophy, Psychology and Education at the UPJŠ Faculty of Science, teachers of Psychology at the UPJŠ Faculty of Public Administration in Košice, teachers of the Department of Foreign Languages at UPJŠ, teachers at Prešov University who were approached with a bid to create the conditions of and opportunities for the development of their study branches at the new UPJŠ Faculty of Arts in Košice*, there is a significant clue reflected in the inception of the new Faculty of this University. It is necessary to say that it is a justifiable reflection, because without this, it would not be possible to develop exploration and offer the students courses in the field of Humanities, in social and behavioural sciences, educational sciences, and in the field of History and Ethnology.

I was employed at the Faculty of Science in the position of directress of the UPJŠ Institute of the Humanities, when Prof. RNDr. Pavol Sovák, CSc., the then Dean of the UPJŠ Faculty of Science, informed me after preliminary talks that we were about to hire Prof. PhDr. Vladimír Leško, CSc. in the branch of Philosophy at the UPJŠ FS Institute of Humanities with the primary mission of not merely developing the branch of Philosophy and History of Philosophy, but predominantly one of establishing the UPJŠ Faculty of Arts in Košice. Prof. PhDr. Vladimír Leško, CSc. completed his mission. And how was it developing?

The Institute of Philological and Social Sciences, established on 1st June 2005 by the UPJŠ Rector’s Decree No. 13/2005, became the organisational interlink of the establishment of the new Faculty. *Assoc. Prof. PhDr. František Šimon, CSc.* was appointed interim Director of the new Institute. After the competition, Prof. PhDr. Vladimír Leško, CSc. was appointed Director of the Institute by the UPJŠ Rector to hold the post as of 1st March 2006. The Institute senior management also included his two deputies – Prof. PhDr. Ladislav Lovaš, CSc. and Assoc. Prof. PhDr. Oľga Orosová, CSc. As to organisation, the Faculty initially consisted of five departments, and as of 1st September 2006, their number rose to eight: *the Department of British and American Studies, the Department of Non-Slavonic Languages, the Department of Slovak Studies, Slavic Philology, and Communication, the Department of Psychology, the Department of Economy and Human Resources Management, the Department of Philosophy and History of Philosophy, the Department of Educational Psychology and Psychology of Health, and the Department of Education.*

The UPJŠ Rector, Prof. h. c. Prof. JUDr. Vladimír Babčák, CSc., submitted *the application for the establishment of the UPJŠ Faculty of Arts* to the Accreditation Commission of the Slovak Republic, with the application having been granted. The UPJŠ Academic Senate approved the Rector’s motion to establish a new faculty on 14th December 2006. The UPJŠ Rector, Prof. h. c. Prof. JUDr. Vladimír Babčák, CSc., established the

UPJŠ Faculty of Arts by issuing its Founding Charter with effect on 1st January 2007. Pursuant to Section 22 paragraph 5 Law Act No. 131/2002 Book of Statutes on higher education establishments as amended and supplementing certain law acts, as amended, the Rector simultaneously commissioned Prof. PhDr. Ján Gbúr, CSc. the interim Dean of the newly established Faculty with effect from 1st January 2007.

Prof. PhDr. Ján Gbúr, CSc., the first Dean of the UPJŠ Faculty of Arts in Košice, led the Faculty during the course of two terms of office in cooperation with the Faculty senior management, Vice Deans, Prof. PhDr. Oľga Orosová, CSc., Dr. h. c. Prof. PhDr. Ján Sabol, DrSc., PhDr. Štefan Franko, PhD., the Faculty bursar RNDr. Dagmar Hvozdovičová, in cooperation with the UPJŠ Faculty of Arts Academic Senate chaired by Assoc. Prof. PhDr. Pavol Tholt, CSc. in the first term of office and Mgr. Renáta Panocová, PhD. in the second term of office.

The UPJŠ Faculty of Arts Academic Senate chaired by Prof. PhDr. Eva Žiaková, CSc., approved the new management of the Faculty for the third term of office: Prof. PhDr. Oľga Orosová, CSc., the Dean of the UPJŠ Faculty of Arts, and Vice Deans, Assoc. Prof. PhDr. Marián Andričík, PhD., Prof. PhDr. Eugen Andreanský, PhD., and Assoc. Prof. Mgr. Renáta Panocová, PhD. PhDr. Marián Gladiš, PhD. and PhDr. Jozef Puchala, PhD. have both accepted the post of advisers to the Dean in the field of media publicizing the work and life of the UPJŠ Faculty of Arts in the media.

The Faculty of Arts was gradually complementing its organisational structure, now consisting of 12 departments, the Centre for Language Training, and the Institute of Interpretation. The Faculty employs 130 university teachers, of whom 14 are Professors, 28 Associate Professors, 73 lecturers, 5 adjunct lecturers and 10 lecturers. The inception and each of the Department's progress in developing professional competences of teachers have been backed by the personalities who guaranteed the quality of research, drawing up and implementing the Faculty courses. Special mention is made of the personalities with the most significant share in the founding and development of the study branches at the Faculty in the publication, which you are just holding in your hands: Prof. ThDr. JCDr. Anton Fabian, PhD., Assoc. Prof. PhDr. Ján Ferjenčík, CSc., Prof. PhDr. Ján Gbúr, CSc., Dr. h. c. Prof. PhDr. Marcela Gbúrová, CSc., Prof. PhDr. Vladimír Leško, CSc., Prof. PhDr. Ladislav Lovaš, CSc., Assoc. Prof. PhDr. Margita Mesárošová, CSc., Prof. PhDr. Oľga Orosová, CSc., Dr. phil. habil. Mária Paponová, Dr. h. c. Prof. PhDr. Ján Sabol, DrSc., Assoc. Prof. PhDr. Oľga Sabolová, CSc., Assoc. Prof. PhDr. František Šimon, CSc., Prof. Dr. Rudolph Sock, Prof. Volodymyr Starosta, DrSc., Prof. PhDr. Pavel Stekauer, DrSc., Prof. PaedDr. Štefan Šutaj, DrSc., Assoc. Prof. PhDr. Pavol Tholt, PhD., Assoc. Prof. Mgr. Slávka Tomaščíková, PhD., Prof. Ing. Július Zimmermann, CSc. and Prof. PhDr. Eva Žiaková, CSc.

The Departments of British and American Studies, of Applied Ethics, of Philosophy and History of Philosophy, of German Studies, of History, of Educational Psychology and Psychology of Health, of Education, of Political Science, of Psychology, of Romance Studies and Classical Philology, of Slovak Studies, Slavic Philology, and Communication, and of Social Work offer the applicants for the study 80 accredited study programmes

at the 1st and 2nd levels of study and 7 accredited study programmes at the 3rd level of study. 1 523 students study at the Faculty. During the first ten years, we awarded 2 406 Bachelor degree graduate diplomas, 1 676 Magister degree graduate diplomas, 123 PhD degree graduate diplomas, 161 certificates to graduates from the supplementary pedagogical study. Thanks to intensive international cooperation, the Faculty is on a fast track in successfully increasing the number of double diploma curricula, implements the Magister study of Psychology in the English language, the increasing number of contracts allowing one to study abroad through the ERASMUS+ programme. Also increasing is the number of contracts which the Faculty makes with workplaces that allow our students going through their professional field training. Students studying the teaching study programmes pass their teaching-psychological and educational training at 119 elementary schools and 150 secondary schools. We have significantly contributed to founding the University Counselling Centre, we offer the students psychological and social counselling, career advice, and advice to students with special needs. Our priorities include cooperation with schools in practical matters, obtaining high-quality candidates to study through the Olympiads, professional ventures, scientific-research and educational projects in schools and to primary and secondary schools through offering our open days.

The expertise of the Faculty is also reflected in the performance of the UPJŠ Faculty of Arts Language Training Centre and the UPJŠ Faculty of Arts Institute of Interpretation. The Language Training Centre offers and implements teaching of foreign languages and Slovak as a foreign language to students at all the UPJŠ Faculties, but also language courses to the public. The Institute of Interpretation conducts examinations of translators and interpreters under the authority of the Ministry of Justice of the Slovak Republic.

The quality of the research in both national and international contexts is bringing its significant results. After the Department of Educational Psychology and Psychology of Health, whose research team addressed international projects, the team of the Department of History won the project of a prestigious grant from the Horizon 2020 in the year 2016 (in the priority of Excellent Science) named *History of European Settlement in the 20th Century*. After the Department of British and American Studies, the Department of History will also participate in the Faculty offer of double diploma study courses. Other indicators of the quality of research at the Faculty include (i) primacy of the UPJŠ Faculty of Arts in science and research among the faculties of art by the ARRA rating, (ii) there is a growing number of filed scientific research projects and the increasing success rate in obtaining the financial support of the Faculty projects – currently, 12 VEGA projects, 5 KEGA projects, and 6 APVV projects are being addressed, (iii) the number of monographs, chapters in monographs published by reputable publishing houses, the studies in the current-issues and indexed journals also marks increased success, (iv) the right to carry out habilitation (Associate Professorship procedure) and proceedings for the appointment of professors in 7 fields of study.

We are here. Behind us, there are measurable and quantifiable results of the work, but also those that are difficult to grasp... The size and quality of the artistic activity renders the Faculty its special charisma.

The Mission of this Faculty in the fields of education, science, research, international relations, our roles in the development of personnel and material-technical infrastructure, would not be possible without the hard work of our colleagues at the Dean's Office in meeting their day-to-day chores. Two ladies deserve special mention – the Faculty bursar, RNDr. Dagmar Hvozdovičová, and the head of the Department of Study Affairs, Ing. Jana Quitková. Money, as is popularly said, “is not the most important thing in life, but try to live without it” or a question of what is more important, “catching the fish or teaching how to catch the fish.” The economy of the Faculty has been successfully developing over the past ten years and I am convinced that the Faculty Department of Study Affairs has contributed to the efforts of all the teachers to teach our students “catching the fish”. And admittedly, it is not always easy, because both parental and student points of view are not unknown to us.

I am convinced that when the former Rectors, Prof. h. c. Prof. JUDr. Vladimír Babčák, CSc., and Prof. MUDr. Ladislav Mirossay, DrSc., summarize together with us, they might state that it was worth to invest in the UPJŠ Faculty of Arts: 1) on the way from the foundation and “accommodation” of the Faculty, first in the premises of other Faculties of the University – initially in the Faculty of Science, the Faculty of Medicine, the Faculty of Public Administration, and in the premises of the primary school at Petzvalova Street, up to our location in the beautiful, renovated buildings, Aristotle, Socrates, and Plato; 2) because the UPJŠ Faculty of Arts, as appreciated by the current Rector of the University, Prof. RNDr. Pavol Sovák, CSc., the UPJŠ Faculty of Arts is not one, which would open up its palm and waiting for support with its hand outstretched, but the one which through its good work struggles hard to gain its place and good position.

We do have our reserves. One of them is the fact that is not so popular in today's world: many of us “work more than talk about work”... Good, it's not vice versa! Nevertheless, let us do everything possible to continue and maintain the positive trend of publicizing our work, our choices and results of work in the field of education and research. We do have something to offer to the world! May attaining our high ambitions be accompanied by good health, well-being, and mutual respect!

Prof. PhDr. Oľga Orosová, CSc. / Dean

Od Košickej univerzity k Filozofickej fakulte Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

(Tradícia vysokoškolského humanitného vzdelávania v metropole východu)

Peter Fedorčák – Martin Pekár

Tradícia má svoju silu – „*potestas*“ – a je súčasťou kolektívnej pamäti. Kolektívna pamäť formuje a je formovaná v istom okruhu ľudí, z ktorých spoluvytvára spoločnosť. Košice majú vo svojej historickej pamäti významnosť mesta, v minulosti podoprenú tradíciu vysokoškolských štúdií v meste. Je preto prirodzené, že sa na Košickú univerzitu odvolávali tí, ktorí chceli v meste opäť založiť univerzitu, od konca 19. storočia po obdobie po skončení druhej svetovej vojny. Košická univerzita nie je samozrejme jediná inštitúcia, ktorá figuruje medzi miestami pamäti Košíc. Týchto miest je viacero a tvoria ho okrem inštitúcií aj významné udalosti, ktoré ovplyvnili dejiny Košíc.

Univerzitné vzdelávanie v Košiciach má stáročnú tradíciu s počiatkom v roku 1657. Jeho časovú, nie však myšlienkovú kontinuitu narušili krátke obdobia, ktoré v historickom vývoji nezanechali badateľné stopy. Význam Košickej univerzity by bolo možné diferencovať do niekoľkých oblastí, z ktorých prioritou mala konfesijná stránka. Iniciátorom založenia univerzity v Košiciach bol ostrihomský arcibiskup Peter Pázmaň a realizátorom jágerský biskup Benedikt Kišdy. Obaja v založení univerzity videli prostriedok rekatolizácie. Najvhodnejším miestom v danom regióne boli Košice – historicky vyvinuté prirodzené centrum v severovýchodnom Uhorsku a sídlo štátnych a cirkevných úradov. Úspech rekatolizácie Uhorska úzko nadväzoval na činnosť jezuitov. Až ich usadenie v Košiciach umožňovalo realizovať myšlienku o založení univerzity. Základom pre univerzitu bolo jezuitské kolégium, ktoré sa začlenilo do univerzity ako jej predstupeň zameraný

na prípravu študentov po jazykovej stránke. Už samotné kolégium a prítomnosť jezuitov v meste by mohli postačovať na splnenie rekatolizačného cieľa. Napriek tomu B. Kišdy trval na založení univerzity. Aj keď jezuiti nezanedbávali ľudové misie, orientovali sa prioritne na elitu spoločnosti a na formáciu diecézneho kléru. Dnes vieme, že sa táto metóda vydarila, pretože korešpondovala s ďalšími formami rekatolizácie a v barokovom období sa presadila vďaka akcentu na veľkosť, starobylosť, vzdelanosť, úspech, silu a krásu. Nevyhnutnou podmienkou na to bola politická podpora. Kým v prípade uhorských miest dáva spôsob šírenia a hlavne prijatia reformácie priester uvažovať o tom, či bola reformácia prijatá „zhora“ alebo „zdola“, na vidieku sa jednoznačne uplatňovalo patronátne právo šľachty, čo bolo uhorskou modifikáciou zásady „*cuius regio, eius religio*“. Rekatolizácia postupovala teda tým istým spôsobom – aj keď možno cielavedomejšie

– ako reformácia, ktorá mala v Uhorsku predstih jedného storočia.

Merať úspešnosť a vplyv Košickej univerzity v tejto oblasti je rovnako náročné ako v iných oblastiach – edukačnej, vedeckej a kultúrnej. Už počas nasledujúcich 50 rokov, teda počas druhej polovice 17. storočia, sa katolíkom podarilo obrátiť pomery vo svoj prospech. Môžeme predpokladať, že značný podiel na tom mala aj univerzita v Košiciach, na ktorej študovalo ročne 400 – 500 študentov. Veľká časť z nich potom pôsobila medzi diecéznym kňazstvom. Investícia do výchovy kňazstva po morálnej aj teologickej stránke a kvalitné, finančne prístupné vzdelanie u jezuitov boli z katolíckeho pohľadu veľmi výhodné a rentabilné.

Rozhodnutie svetskej a cirkevnej vrchnosti založiť v Košiciach univerzitu zvýraznilo význam mesta. Takáto pozornosť mesto netešila a podobne ako pri iných štátnych a cirkevných inštitúciách sídlících v meste boli aj v tomto prípade obmedzené mestské právomoci. Osobitne sa to týkalo jurisdikcie, z ktorej boli vyňatí študenti univerzity. Mesto tiež nedokázalo zabrániť usadeniu sa iných cirkevných úradov a rehoľníkov v meste, ktoré z neho proti vôli magistrátu vytvorili baštu rekatolizácie na tomto území. Už menej odmietaví boli Košičania voči ostatným dôsledkom koexistencie s jezuitskou univerzitou v meste, napríklad v kultúrnej a hospodárskej oblasti. Jezuiti pri aktívnej správe univerzitetnej základiny požičiavali mnohým veriteľom, medzi inými aj Košičiam, vysoké sumy. Pre nesplácanie pôžičiek sa stali majiteľmi viacerých dedín okrem tých, ktoré im patrili prevzatím myšľianskej prepozitúry. Z kultúrnej oblasti spomenieme oživenie knižného trhu v Košiciach, ktorý obohatila univerzitná tlačiareň aj tým, že tlačila polemické spisy katolíkov, evanjelikov a kalvínov. Spisy

aktuálne písali a vydávali kňazi z Košíc, Prešova aj Blatného Potoka v rámci polemík, ktoré mali medzi ľuďmi veľkú popularitu. Vzťahy medzi univerzitou a mestom sa začali zlepšovať až po prekonaní kritického bodu pri rekatolizácii Košíc, keď už relevantná časť obyvateľstva, hlavne z prostredia mestského patriciátu, konvertovala na katolícku vieru.

Univerzita však nemala mať len náboženský charakter. B. Kišdy okrem výchovy kňazov sledoval pri založení univerzity aj „*dobro vlasti*“. Osoh pre monarchiu aj susedné krajiny vyzdvihol v zlatej bule cisár Leopold I. a potvrdil tak želanie svojho otca Ferdinanda III., aby sa vzdelávanie na univerzite v Košiciach nezameriavalo len na náboženstvo, ale aj na súčasné vedné disciplíny. Pre vysokú fluktuáciu profesorov medzi jezuitskými univerzitami v monarchii sa ich vzdelávacia a vedecká aktivita dotýkala príliš mnohých miest na to, aby si ich mohla nárokovať len jedna univerzita. Vďaka tomuto systému mohli mať študenti na Košickej univerzite, ktorá nepatrila ani k najstarším, ani k najvýznamnejším jezuitským univerzitám v monarchii, kontakt s vedeckým výskumom na úrovni zodpovedajúcej danej dobe a regionálnym pomerom.

Všetky podstatné prvky identifikujúce univerzitu sú spomenuté v Zlatej bule. Sú to zároveň znaky, ktoré v prípade jezuitov odlišujú univerzitu od kolégia. Uvedené atribúty zdôrazňujeme nie preto, aby sme ich v prípade Košickej univerzity spochybňovali, naopak, práve na pozadí týchto atribútov ju chceme prezentovať.

Už v prípade Trnavskej univerzity sa prerokovávala otázka, či je univerzita plnohodnotná napriek tomu, že ju nezakladal pápež. V prípade Košíc absentuje snaha dosiahnuť uznanie alebo schválenie pápežom.



Potrebné však bolo potvrdenie Leopolda I., ktorý svoje rozhodnutie odkladal, čím vystavil fungujúcu univerzitu hrozbe, že prví študenti ukončia štúdium bez získaných titulov. Príčiny tohto stavu nie sú dodnes dostatočne objasnené, keďže základné (aj finančné) podmienky boli v podstate splnené a jezuitská univerzita v Košiciach napĺňala dlhodobé ciele Habsburgovcov v Uhorsku.

Rozhodnutie bolo vydané v roku 1660 a znamenalo nie formálne, ale skutočné potvrdenie univerzity, ktorá by bez neho pravdepodobne zanikla. Autorita zakladateľa dodávala váhu univerzite a poskytovala rôzne benefity, ktoré patrili medzi atribúty univerzity. Panovník zabezpečil univerzite

kráľovskú podporu a ochranu, čo malo reálnu podstatu, podobne ako právo autonómnej správy vyňatej spod mestskej či stoličnej právomoci. Zlatá bula postavila Košickú univerzitu naroveň historickým univerzitám v ríši. Leopold I. v Zlatej bule – dosiaľ vedecky nie celkom presne špecifikovaným spôsobom – začlenil Košickú univerzitu do Viedenskej univerzity. Z materiálov vyplýva, že išlo len o formálne začlenenie, inak autonómia bola úplná. Uvedené začlenenie mohlo vyplývať z viedenskej rezidencie jezuitskej provincie, do ktorej patrilo aj Uhorsko.

Finančná samostatnosť patrila medzi základné podmienky uznania univerzity. Základina pre inštitúcie jezuitov v Košiciach sa budovala dlhodobo s príspevom cisárskeho dvora a cirkevnej vrchnosti. Fundácia sa mala využiť hlavne na chod univerzity ako dotácia na uhradenie nákladov štúdia za samotných študentov, vrátane plátov učiteľov. Jednou z konkretizovaných podmienok kvalitnej výučby boli slušné odmeny, ktoré mali dostávať pedagógovia. Na základe spomenutého môžeme povedať, že jezuiti spravovali fundáciu zodpovedne, vďaka čomu bola stále zveľaďovaná. Dopomohlo k tomu aj oslobodenie od daní udelené Zlatou bulou.

Medzi najpodstatnejšie a najviditeľnejšie znaky univerzity patrilo právo udeľovania akademických a vedecko-pedagogických titulov pre študentov a vyučujúcich. S tým súviseli rôzne prvky, ktoré identifikovali študentov, učiteľov a absolventov univerzity, ako napríklad prstene a oblečenie, insígnie so znakom univerzity mala, prirodzene, aj samotná škola. Charakteristickým znakom univerzity bola jej vnútorná štruktúra, ktorá nie je v Zlatej bule vyšpecifikovaná. Z kolégia sa stala fakulta jazykov, na ktorú nadväzovala filozofická

fakulta a na ňu teologická fakulta. Až teologická fakulta a v roku 1707 založená právnická fakulta fungovali simultánne bez vzájomnej podmienosti. Dobré ovládanie jazykov a absolvovanie filozofie bolo podmienkou pre ďalšie pokračovanie v štúdiu, pričom v úzkom zmysle slova by sme mohli hovoriť len o teologickej a právnickej fakulte univerzity. Obsahová úroveň výučby na univerzite mala prekračovať úroveň mestských škôl, gymnázií a kolégií. V prípade Košickej univerzity sa to dosahovalo dvoma spôsobmi: vyučujúci na univerzite vyučovali, prípadne dohliadali na vyučovanie aj na kolégiu a predmety sa nevyučovali priebežne, ale tvorili uzavreté kurzy. Až po ich absolvovaní bolo možné pokračovať v štúdiu v ďalšom predmete. Slabá jazyková pripravenosť neumožňovala zo svojej podstaty štúdium na univerzite, ktoré prebiehalo v latinčine.

Ideálne poňatie hovorí o univerzite ako o spoločensťve učiteľov a študentov. Nazeranie do minulosti pomáha pri rozlišovaní medzi dôležitosťou jednotlivých atribútov univerzít vo všeobecnosti. Pri ich hodnotení sa vychádza predovšetkým od osobností – vzdelancov, ktorí na univerzite pôsobili. Aj z uhorských dejín máme doklady, že významné osobnosti dokázali pozdvihnúť úroveň školy bez vonkajších znakov na takmer univerzitnú úroveň. V kombinácii s tradíciou a dobrým menom školy a pri zohľadnení ďalších faktorov hovoríme o atraktivite univerzity. Záujem študentov aj zo širšieho okolia patrí tiež k atribútom univerzity, čo je prípad Košickej univerzity.

Zakladacie listiny univerzity nehovorili o vedeckých a publikačných povinnostiach vyučujúcich. Dosiahnutie vyšších hodností si však vyžadovalo vedeckú aktivitu, ale skôr na úrovni dosiahnutia potrebných všeobecných vedomostí a preukázania

schopnosti tieto vedomosti prezentovať. Vedeckú aktivitu vnímame nad rámec ich povinností, čo by preukázalo aj nevyužitie vedeckých prác pri dosahovaní akademických stupňov. Vedecká činnosť pedagógov má, s výnimkou učebných textov, charakter výlučne osobného záujmu, ktorý napriek tomu výrazne ovplyvňuje aj výučbový proces. Univerzitná tradícia už od stredoveku preferovala získanie potrebných vedomostí na zodpovedajúcej úrovni ako primárnu úlohu študentov aj učiteľov. Nadobudnuté vedomosti sa precvičovali a neskôr preverovali pri dišputách, na ktorých bolo potrebné obratne argumentovať na základe dobrej znalosti a osvojenia si týchto vedomostí. Ani jezuitské školstvo nezmenilo tento prístup k vzdelávaniu, aj keď mnohí učitelia patrili k skutočným vedcom, ktorých hnala túžba po poznaní a zvedavosť. Nebola to však podmienka pre ich pedagogické pôsobenie. To je jedna z viacerých zmien, ktorými prešlo univerzitné vzdelávanie od 17., resp. 18. storočia do dnešných dní.

Proces rozchodu, resp. zániku univerzity v jej pôvodnej forme umožnil pokračovanie v inej forme s čiastočne pôvodným obsahom. V súvislosti s prijatím nového organizačného poriadku školskej sústavy v Uhorsku stratila v roku 1777 status univerzity, ktorý bol udelený len univerzite v Budíne. Košická kráľovská akadémia (Academia regia Cassoviensis) však naďalej poskytovala vysokoškolské štúdium na filozofickej a právnickej fakulte, ktoré disponovali právom promovovať absolventov. Výučba teológie bola v rámci reorganizácie vzdelávania presunutá do Jágra. Od roku 1850, po vydaní štatútu o zriadení cisársko-kráľovských právnických akadémií v Uhorsku, sa v Košiciach vyučovalo už iba právo, výučba predmetov filozofickej fakulty ostala len na tunajšom gymnázium. Košická kráľovská akadémia pôsobila od školského

roku 1850/1851 ako Cisársko-kráľovská právnická akadémia (Caesareo-regia iuris academia). Právnická akadémia ukončila svoju činnosť krátko po vzniku Československej republiky, keď od roku 1922 Košice prestali na krátku dobu, po 265 rokoch, byť vysokoškolským mestom. Na niekoľko rokov bola prerušená aj tradícia vysokoškolského humanitného vzdelávania.

Na uvedené tradície nadviazala dnešná Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach. Oficiálne bola zriadená v súvislosti so zmenami v organizácii vysokých škôl v Československu v roku 1959, keď došlo k spojeniu košickej pobočky lekárskej fakulty bratislavskej univerzity a Filologickej fakulty Vysokej školy pedagogickej v Prešove. Názov novej univerzity bol zakotvený vo vládnom nariadení č. 69/1959 Zb. Univerzita mala na začiatku svojej novodobej existencie lekársku fakultu so sídlom v Košiciach a filozofickú fakultu so sídlom v Prešove. V akademickom roku 1959/1960 sa na štúdium zapísalo 952 poslucháčov, ktorých vzdelávalo 201 pedagógov. Prvým rektorom sa stal prof. Jozef Pajtáš.

V nasledujúcich dekádach sa univerzita rozšírila o ďalšie tri fakulty – prírodovedeckú (1963, so sídlom v Košiciach), pedagogickú (1964, so sídlom v Prešove) a právnickú (1973, so sídlom v Košiciach). Po spoločensko-politických zmenách z novembra 1989 pribudli gréckokatolícka bohoslovecká fakulta a pravoslávna bohoslovecká fakulta (obe 1990, so sídlom v Prešove).

Výraznú zmenu do života univerzity priniesol rok 1996, keď zákonom č. 361/1996 Z. z. s účinnosťou od 1. januára 1997 došlo k rozdeleniu UPJŠ na dve vysoké školy – Univerzitu Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach a Prešovskú univerzitu v Prešove.

V zväzku UPJŠ ostali lekárska, právnická a prírodovedecká fakulta. V roku 1998 vznikla fakulta verejnej správy a v roku 2007 najmladšia, Filozofická fakulta UPJŠ v Košiciach.

Zriaďovacia listina Filozofickej fakulty UPJŠ v Košiciach bola vydaná na základe uznesenia akademického senátu univerzity rektorom Vladimírom Babčákom dňa 18. decembra 2006 s účinnosťou od 1. januára 2007. Prvým dekanom fakulty sa stal prof. PhDr. Ján Gbúr, CSc. Fakulta okamžite po svojom vzniku ukázala svoju životaschopnosť a opodstatnenie. V prvom akademickom roku sa na ňu zapísalo 442 študentov. V desiatom roku existencie fakulty patrí do jej zväzku 12 kateder, odborné jazykové pracovisko a dekanát. Na štúdium je zapísaných 1 523 študentov, ktorých vzdelávanie zabezpečuje 14 univerzitných profesorov, 28 docentov, 73 odborných asistentov, 5 asistentov a 10 lektorov.

Kreovaním Filozofickej fakulty UPJŠ sa v Košiciach obnovila tradícia a inštitucionálna základňa vysokoškolského humanitného vzdelávania, ku ktorému je v súčasnom ponímaní možné zaradiť viaceré oblasti výskumu – pedagogické, humanitné, historické, spoločenské a behaviorálne vedy. Počas desiatich rokov existencie sa pracovníkom fakulty podarilo vo všetkých uvedených oblastiach výskumu dosiahnuť medzinárodné uznanie, vďaka čomu sa fakulta stala dôstojným pokračovateľom 360-ročnej tradície.

Literatúra

FARKAŠ, Róbert. *Kassai kath. főgymnasium története 1657 – 1895*. Kassa, 1895, 426 s.

FARKAŠ, Róbert. Kassa régi egyeteme. In: *A Kassai egyetem emlékkönyve*. Kassa, 1901, s. 33 – 63.

FEDORČÁK, Peter. Košická univerzita – počiatky vysokého školstva v Košiciach. In: *Košice – inštitucionálna základňa kultúry, školstva a vedy*. AMBRUŠOVÁ, Uršula – FEDORČÁK, Peter (Eds.). Košice: UPJŠ, 2012, s. 139 – 144.

HALAGA, Ondrej. Z dejín Košickej univerzity. In: *Historický časopis*, 1956, roč. 4, č. 4, s. 521 – 534.

HARČAR, Anton. *Historický význam protireformácie v Košiciach z roku 1604*. Budapešť: SSV, 1942, 139 s.

HIŠEM, Cyril. *Teologické vzdelávanie a výchova v Košiciach. Košická univerzita 1657*. Košice: KU, 2009, 229 s.

KRAPKA, Emil – MIKULA, Vojtech. *Dejiny Spoločnosti Ježišovej na Slovensku*. Cambridge: Dobrá kniha, 1990, 526 s.

PAROVÁ, Ružena. Dejiny Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach od založenia po súčasnosť. In: *Košice – inštitucionálna základňa kultúry, školstva a vedy*. AMBRUŠOVÁ, Uršula – FEDORČÁK, Peter (Eds.). Košice: UPJŠ, 2012, s. 171 – 182.

Potvrdenie jezuitskej košickej univerzity „Zlatou bulou“ Leopolda I. 350. výročie. Súbor štúdií. MARINCÁK, Šimon (Ed.). Trnava: Dobrá kniha, 2011, 203 s.

Slovenský historik Samuel Timon 1675 – 1736. K 320. výročiu narodenia. MARSINA, Richard (Ed.). Trenčín: Obec Trenčianska Turná, 1995, 102 s.

Trnavská univerzita 1635 – 1777. ŠIMONČIČ, Jozef (Ed.). Trnava: TU, 1996, 403 s.

340. výročie kráľovského potvrdenia Košickej univerzity. SEDLÁK, Peter (Ed.). Prešov: VMV, 2000, 143 s.

350. výročie Košickej univerzity. HIŠEM, Cyril – ELIÁŠ, Štefan – FEDORKOVÁ, Dáša (Eds.). Prešov: VMV, 2007, 293 s.





From Košice University to the Faculty of Arts at Pavol Jozef Šafárik University in Košice

(Tradition of higher humanitarian education in the metropolis of East Slovakia)

Peter Fedorčák – Martin Pekár

Tradition has its power – “*potestas*” – and is part of collective memory. Collective memory shapes and is shaped by the people within a certain radius, of which they jointly create a community. Košice has significance of a city in its historical memory, supported in the past by the tradition of undergraduate studies in the city. It is therefore natural that the University was referred by those who had wanted to re-establish a university – from the late 19th century until the period following the end of World War II. Of course, Košice University is not the only institution, which appears in the places of the Košice memory. These places are more than one and they, in addition to the institutions, they consist of major events that have influenced the history of Košice.

University education in Košice has a centuries-old tradition with origins in the year 1657. Its time continuity, but not ideational continuity, was disturbed by short periods that have left no visible traces in its historical development. The significance of Košice University could be differentiated into several areas, in which the confessional aspect was a priority. The initiator of the foundation of the University in Košice was Archbishop Peter Pazmány and its founder was the Eger Bishop Benedict Kisdy. Both of them saw in the establishment of the University a means of recatholisation. Košice seemed to have been the most appropriate place in the region for attaining that purpose as a historically developed natural centre in the North-East of historic Hungary and a seat of government and religious authorities. The success of recatholisation of historic Hungary was closely linked to the activities of

the Jesuits. Their establishment in Košice allowed the implementation of the idea of establishing a university. The initial move for the establishment of the university was represented by the Jesuit College, which was incorporated into the University as its preliminary unit focused on training its students in mastering foreign languages. The College and the presence of the Jesuits in the city could be considered sufficient to meeting the objective of recatholisation. Nevertheless, B. Kisdy insisted on establishing a university. Although the Jesuits did not neglect folk-oriented missions, they were primarily focusing their attention on the elite of society and the formation of the Diocesan clergy. Today we know that this method was a success, as it corresponded with other forms of recatholisation, and thanks to its accent on greatness, quaintness, education, success, strength, and beauty it was a success in the Baroque period. Political support

was a necessary precondition in attaining the above goal. While in the case of historic Hungarian cities the way of spreading and especially the adoption of the Reformation gives space to contemplate whether the Reformation was received by way of the operation of the “top-down” method or the “bottom-up” one, in the countryside, the patronage privilege of the aristocracy was clearly applied, this having been a historic Hungarian modification of the principle of *“cuius regio, eius religio”*. Recatholisation was progressing in the same way – though maybe in a more determined way – in the form of the Reformation, which in historic Hungary had a time advance of one century.

To measure success and effect of Košice University in this area is just as challenging a task as it is in other areas – education, science, and culture. During the next 50 years, i.e. during the second half of the 17th century, Catholics managed to turn the circumstances to their advantage. We may assume that Košice University had a significant deal in it, with its 400-500 students studying there annually. A large part of them then operated among the Diocesan clergy. Investment in the education of priesthood as to moral and theological aspects and the high-quality, financially affordable education with the Jesuits, were highly convenient and profitable from the Catholic point of view.

The decision of the secular and ecclesiastical nobility to establish a university in Košice highlighted the significance of the city. The municipality, however, was not pleased with such an attention, and as was the case with other national and religious institutions established in the city, the municipal powers were also limited. This in particular concerned the jurisdiction, from which the students of the University were

exempted. The municipality also failed to prevent the attachment of other ecclesiastical offices and monks in the city, which against the wishes of the municipality created a bastion of recatholisation in this area. Less refusing were the citizens of Košice against the remaining consequences of the coexistence with the Jesuit University in the city in, for example, cultural and economic fields. In their active administering of the University foundation, the Jesuits were offering high loans to a number of creditors, including the municipality of Košice. For defaults on loans, they became the owners of a number of villages, in addition to those that they possessed by taking over the Priory of Myšľa. As to the field of culture, may we just remind the revival of the book market in Košice, which was enriched by the University publishing house issuing polemic treatises of the Catholics, Evangelicals, and Calvinists. The writings were in fact written by the priests of Košice, Prešov, and Blatný Potok in the context of the controversies, which enjoyed great popularity among people. The relations between the University and the city began to improve only after overcoming a critical point in the recatholisation of Košice, when the relevant part of the population, issuing mainly from the urban patriciate, converted to the Catholic faith.

The University, however, was not to only have a religious character. B. Kisdy, in addition to the education of priests, was having *“the good of the motherland”* in mind at the time of establishment of the University. Benefit for the monarchy and the neighbouring countries was highlighted by the Emperor Leopold I in his Golden Bull, having confirmed there the desire of his father Ferdinand III that education at the University of Košice not only focused on religion, but also on the contemporaneous science disciplines. Due to a high

rate of fluctuation of professors among the Jesuit universities in the Monarchy, their educational and scientific activities pertained to too many sites to be claimed by just one university. Thanks to this system, the students at Košice University, which itself did not belong among the oldest ones or among the most important Jesuit universities in the Monarchy, had access to the scientific research at the level corresponding to the historical time and regional circumstances.

All of the essential elements for identifying a university are mentioned in the Golden Bull. These are also the signs that for the Jesuits distinguish a university from a college. We emphasize here these attributes not because we would want to question them in the case of Košice University, just the opposite, we wish to present it against the background of these attributes.

An issue was subject to debate as early as at the time of Trnava University, whether the University was a full-featured institution despite the fact that it had not been founded by the Pope. In Košice, there was the absence of effort to achieve recognition or approval by the Pope. However, what was necessary was the confirmation of Leopold I, who was putting off his decision, thus exposing the functioning University to a threat that the first students would complete their study without having been awarded any academic degrees. The causes of this condition have not been sufficiently clarified up to these days, since the fundamental (including the financial) preconditions had basically been met, and the Jesuit University in Košice was attaining the long-term objectives of the Habsburgs in historic Hungary.

The decision was issued in the year 1660, and marked not just a formal, but the actual confirmation of

the University, which would probably have not survived without it. The authority of the founder added to the University its higher significance and provided a variety of benefits that were included among the attributes of the University. The Emperor provided the University with promotion and protection of the monarch, which was laid on a real substance, comparable to the right of the autonomous administration set out from under the jurisdiction of the municipality or the county. The Golden Bulla set Košice University on par with the historic universities in the Empire. Leopold I in his Bulla – scientifically in an as yet not quite exactly specified manner – incorporated Košice University into the University of Vienna. The sources indicate that it was only a formal inclusion, the autonomy having been complete in all other respects. The rationale for above integration could be in the Vienna residence of the Jesuit Province, into which historic Hungary also belonged.

The financial autonomy ranked among the basic preconditions for the recognition of the University. The foundation for the institutions of the Jesuits in Košice was being built for a long time with the support of the Imperial Court and the ecclesiastical nobility. The foundation funds were primarily intended to be used for the operation of the University, as a subsidy to cover the cost of the study for the students, including the salaries of the teachers. The specified preconditions for a high quality teaching included decent rewards that the teachers were supposed to have been receiving. Based on the above we may say that the Jesuits were administering the foundation in a responsible way, thanks to which it was permanently advancing. This was also aided by the tax exemption granted by the Golden Bulla.

The most important and most visible signs of the University included the right to award academic and scientific-pedagogical degrees for both teachers and students. Associated with this were various elements that identified the students of, the teachers of, and the graduates from the University, such as rings and clothes, and the school itself, naturally, had its insignia of the University. The hallmark of the University was in imbedded its internal structure, which is not specified in the Golden Bull. The College was transformed into the Faculty of Languages, followed by the Faculty of Philosophy, later by the Theological Faculty. The Theological Faculty and the Faculty of Law established in the year 1707 were being in operation simultaneously without any mutual conditionality. Good language skills and passing a course in philosophy was a prerequisite for the continuation in the study, while in the narrow sense of the word, we could just talk about the Theological Faculty and the Faculty of Law of the University. The content of teaching at the University was supposed to exceed the level of urban schools, gymnasiums, and colleges. In the case of the Košice University, this was being attained in two ways: teachers at the University were teaching, or were supervising the teaching also at the College, and individual study subjects were not being taught on an ongoing basis, but consisted of enclosed courses. After passing the courses, it was possible to continue the study in the next study subject. The low level of language skills did not, by its very nature, enable the study at the University, which was going on in Latin.

An ideal concept has it that a university is a community of teachers and students. Looking into the past helps one in distinguishing the importance of the various attributes of universities in general.

Their evaluation is based on the personalities – the scholars, who were working at the university. We have evidence from the Hungarian history that renowned personalities managed to raise the level of a school to nearly the level of a university without any external characteristics. In combination with the tradition and renown of the school, and taking into account other factors, we are talking about the attractiveness of a university. The interest of students from wider surroundings also belongs among the attributes of a university, which certainly is the case of Košice University.

The founding documents of the University remain silent on the scientific and publishing duties of its teachers. Attaining higher ranks, however, would require a kind of scientific activity, but this was based rather on achieving the necessary level of general knowledge and demonstrating the capabilities to present the knowledge acquired. We view the scientific activity as having been beyond the scope of their duties, which would demonstrate even the non-utilisation of scientific papers in pursuing the academic degrees. The scientific activity of educators has, with the exception of the teaching texts, the nature of the exclusively personal interest that still greatly affects the learning process as well. The University tradition has since the Middle Ages been preferring the acquisition of the necessary knowledge on the appropriate level as the primary task of both students and teachers. The knowledge acquired was being practiced and later examined in disputes, at which it was necessary to argue on the basis of sound knowledge and proficiency acquired in these skills. Even the Jesuit education left its approach to education unchanged, even though many teachers ranked among scientists-in-fact, who were driven by a desire for knowledge and curiosity. But this was not a precondition for

their teaching. This is one of a number of changes, which the higher education from the 17th or the 18th centuries has undergone to the present day.

The process of the breakup or the demise of the University in its original form allowed its continuation in another form, with some original content. In connection with the adoption of the new organisational rules of procedure in the educational system in historic Hungary, the University lost its status of university in the year 1777, which was only awarded to the University in Buda. The Royal Academy of Košice (*Academia Regia Cassoviensis*), however, continued to provide higher education at its Faculty of Philosophy and the Faculty of Law, which had the right to promote the graduates. The teaching of theology was transferred to Eger under the reorganisation of education. Since 1850, after the release of the Statute on the Establishment of the Imperial-Royal Academies of Law in the Kingdom of Hungary, only law was being taught in Košice, with teaching the study subjects of the Faculty of Philosophy having remained just with the local high school – gymnasium. The Royal Academy of Košice, as of the school year of 1850/1851 renamed to the Imperial-Royal Law Academy (*Caesareo-Regia Academia Iuris*). The Academy of Law terminated its activity in the year 1922, shortly after the formation of the Czechoslovak Republic, when Košice ceased for a short time, after 265 years, being a university city. The tradition of higher education in humanities was also discontinued for several years.

Today's Pavol Jozef Šafárik University in Košice continues along the lines of the above traditions. It was officially established in connection with the changes in the organization of universities in Czechoslovakia in the year 1959, when the branch

of the Faculty of Medicine of the University of Bratislava joined the Faculty of Philology of the College of Education in Prešov. The name of the new University was enshrined in the Government Regulation No. 69/1959 Book of Statutes. In the beginning of its modern existence, the University had the Faculty of Medicine established in Košice and at the Faculty of Arts established in Prešov. In the academic year 1959/1960, 952 students enrolled for the study, who were being trained by 201 educators. Prof. Jozef Pajtáš became its first Rector.

In the following decades, three other faculties were established at the University – the Faculty of Science (1963, with its seat in Košice), the Faculty of Education (1964, based in Prešov) and the Faculty of Law legal (1973, domiciled in Košice). After the socio-political changes of 1989, the Faculty of the Orthodox Theological Faculty and the Greek Catholic Theological Faculty were added to the University (both of them established in 1990, based in Prešov).

A significant change in the life of the University was brought in the year 1996, when by Law Act No. 361/1996 with effect from 1st January 1997 the split of UPJŠ was made to two universities – Pavol Jozef Šafárik University in Košice and Prešov University in Prešov. The Faculty of Medicine, the Faculty of Law, and the Faculty of Science remained at UPJŠ. In the year 1998, the Faculty of Public Administration was formed, and the youngest one, the UPJŠ Faculty of Arts, was established in the year 2007.

The Founding Charter of the UPJŠ Faculty of Arts in Košice was released on the basis of the Resolution of the Academic Senate of the University by the Rector, Vladimír Babčák, on 18th December 2006 with effect from 1st January 2007. Prof. PhDr.

Ján Gbúr, CSc. became the first Dean of the Faculty. Immediately after its establishment, the Faculty showed its viability and merit. 442 students enrolled in the first academic year. In the tenth year of its existence, the Faculty consists of 12 departments, a professional language department, and the Dean's Office. 1 523 students are enrolled for the study, whose education is provided by 14 full Professors, 28 Associate Professors, 73 lecturers, 5 adjunct lecturers and 10 lecturers.

Creating the UPJŠ Faculty of Arts revived in Košice the tradition and the institutional base of the humanities in higher education, in which it is, in the current sense, possible to include multiple areas of research in education, humanities, history, social and behavioural sciences. During the ten years of existence, the staff of the Faculty managed to attain international recognition in all of these areas of research, making the Faculty a worthy follower of the 360-year-old tradition.

Sources

FARKAŠ, Róbert. *Kassai kath. főgymnasium története 1657 – 1895*. Kassa, 1895, 426 pp.

FARKAŠ, Róbert. Kassa régi egyeteme. In: *A Kassai egyetem emlékkönyv*. Kassa, 1901, pp. 33 – 63.

FEDORČÁK, Peter. Košická univerzita – počiatky vysokého školstva v Košiciach. In: *Košice – inštitucionálna základňa kultúry, školstva a vedy*. AMBRUŠOVÁ, Uršula – FEDORČÁK, Peter (Eds.). Košice: UPJŠ, 2012, pp. 139 – 144.

HALAGA, Ondrej. Z dejín Košickej univerzity. In: *Historický časopis*, 1956, roč. 4, č. 4, pp. 521 – 534.

HARČAR, Anton. *Historický význam protireformácie v Košiciach z roku 1604*. Budapešť: SSV, 1942, 139 pp.

HIŠEM, Cyril. *Teologické vzdelávanie a výchova v Košiciach. Košická univerzita 1657*. Košice: KU, 2009, 229 pp.

KRAPKA, Emil – MIKULA, Vojtech. *Dejiny Spoločnosti Ježišovej na Slovensku*. Cambridge: Dobrá kniha, 1990, 526 pp.

PAROVÁ, Ružena. Dejiny Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach od založenia po súčasnosť. In: *Košice – inštitucionálna základňa kultúry, školstva a vedy*. AMBRUŠOVÁ, Uršula – FEDORČÁK, Peter (Eds.). Košice: UPJŠ, 2012, pp. 171 – 182.

Potvrdenie jezuitskej košickej univerzity „Zlatou bulou“ Leopolda I. 350. výročie. Súbor štúdií. MARINČÁK, Šimon (Ed.). Trnava: Dobrá kniha, 2011, 203 pp.

Slovenský historik Samuel Timon 1675 – 1736. K 320. výročiu narodenia. MARSINA, Richard (Ed.). Trenčín: Obec Trenčianska Turná, 1995, 102 pp.

Trnavská univerzita 1635 – 1777. ŠIMONČIČ, Jozef (Ed.). Trnava: TU, 1996, 403 pp.

340. výročie kráľovského potvrdenia Košickej univerzity. SEDLÁK, Peter (Ed.). Prešov: VMV, 2000, 143 pp.

350. výročie Košickej univerzity. HIŠEM, Cyril – ELIÁŠ, Štefan – FEDORKOVÁ, Dáša (Eds.). Prešov: VMV, 2007, 293 pp.



Osobnosti Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

ocenené medailou Filozofickej fakulty UPJŠ v Košiciach za zásluhy na vzniku fakulty

Prof. h. c. prof. JUDr. Vladimír Babčák, CSc.

prof. PhDr. Ján Gbúr, CSc.

Prof. h. c. prof. PhDr. Vladimír Leško, CSc.

prof. PhDr. Ladislav Lovaš, CSc.

prof. MUDr. Ladislav Mirossay, DrSc.

Dr. phil. habil. Mária Papsonová, mim. prof.

doc. RNDr. Ján Sabo, CSc., mim. prof.

Dr. h. c. prof. PhDr. Ján Sabol, DrSc.

doc. PhDr. Oľga Sabolová, CSc., mim. prof.

prof. RNDr. Pavol Sovák, CSc.

prof. PhDr. Pavel Stekauer, DrSc.

doc. PhDr. František Šimon, CSc.

doc. PhDr. Pavol Tholt, PhD., mim. prof.



Galéria osobností

Filozofickej fakulty UPJŠ v Košiciach s najvýznamnejším podielom na založení fakulty a rozvoji jej odborov



Mons. prof. ThDr. JCDr. Anton Fabian, PhD.

Nar. 11. 6. 1950, Ražňany, okr. Sabinov
 Pôsobenie na jubilujúcej FF UPJŠ: 2007 – 2015
 Pracovisko: Katedra sociálnej práce

Na Filozofickej fakulte UPJŠ inicioval vznik študijného programu *sociálna práca*. K základnému okruhu jeho vzdelávacej činnosti na všetkých troch stupňoch štúdia patria disciplíny: história sociálnej práce, rétorika, religionistika, etika sociálnej práce. Vo svojej výskumnej a publikačnej činnosti sa sústreďuje na filozoficko-etické aspekty sociálnej práce, spiritualitu sociálneho pracovníka, kvalitu života a jeho zmysel. Na princípoch interdisciplinariny praktickej teológie a filozofie prehľbuje teoretický základ sociálnej práce. Člen viacerých medzinárodných a slovenských vedeckých orgánov, vrátane redakčných rád vedeckých časopisov.



Prof. PhDr. Ján Gbúr, CSc.

Nar. 18. 1. 1953, Brezov, okr. Bardejov
 Pôsobenie na jubilujúcej FF UPJŠ: 2007 – doteraz
 Pracovisko: Katedra slovakistiky, slovanských filológií a komunikácie

Literárny vedec. Svoju vzdelávaciu činnosť realizuje v študijných odboroch: učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry v kombinácii, masmediálne štúdiá (bakalársky a magisterský stupeň) a literárna veda (doktorandské štúdium). Prednáša tieto disciplíny: dejiny slovenskej literatúry obdobia realizmu a moderny, teória a dejiny literárnej komparistiky, metodológia literárnovedného skúmania. Vo svojej výskumnej a publikačnej činnosti sa sústreďuje na teóriu a dejiny slovenskej literatúry, literárnovednú komparatistiku a verzológiu. Špecializuje sa na literárne dielo Pavla Országha Hviezdoslava. Prvý dekan FF UPJŠ v Košiciach (2007 – 2015). Na FF UPJŠ zriadil v roku 2014 *Ars Šafarikiana* – autorskú súťaž v literárnej a žurnalistickej tvorbe. Predseda a člen viacerých vedeckých orgánov, vrátane redakčných rád vedeckých časopisov.



Dr. h. c. prof. PhDr. Marcela Gbúrová, CSc.

*Nar. 24. 5. 1954, Čierna Lehota, okr. Rožňava
Pôsobenie na jubilujúcej FF UPJŠ: 2010 – doteraz
Pracovisko: Katedra politológie*

Politologička. Jej vzdelávacia činnosť sa realizuje v bakalárskom, magisterskom a doktorandskom študijnom programe *politológia*. Prednáša tieto disciplíny: teória demokracie, národná a občianska identita, politické ideológie. Vo svojej výskumnej a publikačnej činnosti sa orientuje na otázky národnej a občianskej identity, na problematiku ľudských a občianskych práv, na politický systém slovenskej republiky a na dejiny slovenského politického myslenia. V slovenskej politologickej komunite podnietila diskusiu o inštitucionálnom modeli Európskej únie a ďalších dôležitých témach slovenskej a európskej politiky. Na FF UPJŠ zriadila Košické politologické dialógy, ktoré sa stali obľúbenou platformou pre komunikáciu a prezentáciu výsledkov práce politológov zo Slovenska a zahraničia. Poslankyňa NR SR (1992 – 2008), členka Akreditačnej komisie, poradného orgánu vlády SR, členka viacerých vedeckých orgánov, vrátane redakčných rád domácich a zahraničných vedeckých časopisov.



Prof. h. c. prof. PhDr. Vladimír Leško, CSc.

*Nar. 15. 3. 1950, Prešov, okr. Prešov
Pôsobenie na jubilujúcej FF UPJŠ: 2007 – doteraz
Pracovisko: Katedra filozofie a dejín filozofie*

Filozof a historik filozofie. Vo svojej vzdelávacej činnosti na všetkých troch stupňoch vysokoškolského štúdia sa zameriava na disciplíny: úvod do filozofie; dejiny filozofie IV; súčasná filozofia 1 a metafyzika. Vo svojej vedeckovýskumnej a publikačnej činnosti sa orientuje na oblasť filozofie dejín filozofie, dejín novovekej filozofie (Descartes), nemeckej klasickej filozofie (Kant, Hegel) a filozofie 20. storočia – Husserl, Heidegger, Fink, Gadamer a Patočka. Tvorca silných a slabých modelov filozofie dejín filozofie. Člen viacerých medzinárodných a slovenských vedeckých orgánov, vrátane redakčných rád vedeckých časopisov.



Prof. PhDr. Ladislav Lovaš, CSc.

Nar. 30. 11. 1949, Levoča, okr. Levoča

Pôsobenie na jubilujúcej FF UPJŠ: 2007 – doteraz

Pracovisko: Katedra psychológie

Psychológ, venuje sa sociálnej a experimentálnej psychológii a metodológii výskumu. Do oblasti jeho vzdelávacej činnosti patria disciplíny: metodológia psychologického výskumu, kognitívna psychológia, psychológia organizácie, aplikovaná sociálna psychológia. V oblasti výskumnej a publikačnej činnosti sa sústreďuje na problematiku agresie, sociálnych noriem, sociálnej spravodlivosti, sebakontroly a sebaregulácie, starostlivosti o seba. Pravidelne publikuje výsledky výskumov vo vedeckých časopisoch a vystupuje na domácich a zahraničných konferenciách. Je, resp. bol členom viacerých slovenských vedeckých orgánov a redakčných rád vedeckých časopisov.



Doc. PhDr. Margita Mesárošová, CSc.

Nar. 9. 8. 1956, Košice

Pôsobenie na jubilujúcej FF UPJŠ: 2007 – doteraz

Pracovisko: Katedra psychológie

Psychologička. K základnému okruhu jej vzdelávacej činnosti na všetkých troch stupňoch štúdia patria disciplíny: psychológia emócií a motivácie; pedagogická psychológia; poradenská psychológia, poradenská psychológia pre deti a mládež; psychológia trhu. Vo svojej výskumnej a publikačnej činnosti sa sústreďuje na oblasť psychológie starostlivosti o seba pri vykonávaní pomáhajúcich profesií; psychológie nadania, pedagogickej a školskej psychológie, psychológie spotrebiteľského správania a výskumu trhu. Predseda redakčnej rady vedeckého časopisu *Ekonomika a manažment podniku*.



Prof. PhDr. Olga Orosová, CSc.

Nar. 17. 5. 1957, Sečovce, okr. Trebišov

Pôsobenie na jubilujúcej FF UPJŠ: 2007 – doteraz

Pracovisko: Katedra pedagogickej psychológie a psychológie zdravia

Psychologička. V oblasti vzdelávania garantuje pedagogicko-psychologický základ učiteľských študijných programov. Prednáša psychológiu osobnosti, pedagogickú a školskú psychológiu. Zodpovedná riešiteľka domácich a zahraničných výskumných projektov so zameraním na prevenciu rizikového správania. Pre oblasť psychologickej praxe kvalifikovaná v oblasti realizácie sociálno-psychologických výcvikov a systemického prístupu ku klientovi. Členka medzinárodných asociácií, v rámci zastúpenia Slovenskej republiky vo výskumných infraštruktúrach ESFRI podpredsedníčka komisie na posudzovanie aktivít v spoločenských vedách a humanitných vedách, členka strategickej pracovnej skupiny v oblasti Európskeho strategického fóra o výskumných infraštruktúrach (ESFRI).



PD Dr. phil. habil. Mária Paponová, mim. prof.

Nar. 6. 11. 1946, Spišská Stará Ves, okr. Kežmarok

Pôsobenie na jubilujúcej FF UPJŠ: 2007 – 2016

Pracovisko: Katedra germanistiky

Habilitovaná na univerzitách v SRN (Jena, Regensburg) v odboroch *germánska jazykoveda* a *nemecká filológia*, zakladajúca členka germanistického pracoviska, do r. 2008 vedúca katedry. Počas svojho pôsobenia na FF UPJŠ viedla disciplíny: úvod do štúdia jazyka, nemecká ortografia, morfológia, gramatický seminár, odborný preklad, nemčina pre historikov, dejiny jazykovedy, dejiny nemeckého jazyka, vývinové tendencie nemeckého jazyka, história nemecko-slovenských kontaktov. Vo svojom výskume a publikačnej činnosti sa zameriava na recepciu nemeckého práva a lingvistickú analýzu stredovekých právnych kódexov v nemeckom jazyku z územia Slovenska, na oblasť kontaktnej lingvistiky a onomastiky. Je autorkou kritických prekladov najznámejších právnych zbierok nášho územia (nemecký rukopis v Žilinskej knihe a spišské právo, tzv. Zipser Willkür) do slovenčiny. Viaceré jej knižné publikácie a preklady relevantných dokumentov neskorého stredoveku vznikli v spolupráci s odborníkmi z oblasti historiografie a archivistiky.



Dr. h. c. prof. PhDr. Ján Sabol, DrSc.

*Nar. 25. 1. 1939, Sokoľ, okr. Košice-okolie
 Pôsobenie na jubilujúcej FF UPJŠ: 2007 – doteraz
 Pracovisko: Katedra slovakistiky, slovanských filológií
 a komunikácie*

Jazykovedec a literárny vedec. K základnému okruhu jeho vzdelávacej činnosti na všetkých troch stupňoch štúdia patria disciplíny: úvod do štúdia jazyka; fonetika a fonológia; všeobecná jazykoveda; semiotika, jazykoveda a literárna veda; akusticko-auditívna komunikácia; semiotika biblických textov; poetika básnického textu. Vo svojej výskumnej a publikačnej činnosti sa sústreďuje na oblasť fonetiky, fonológie, morfonológie a morfológie spisovnej slovenčiny, štylistiky, verzológie, všeobecnej jazykovedy, matematickej jazykovedy, bibliistiky, mediológie, interpretácie umeleckých textov a bibliografie slovenskej jazykovedy. Tvorca syntetickej fonologickej teórie. Predseda a člen viacerých medzinárodných a slovenských vedeckých orgánov, vrátane redakčných rád vedeckých časopisov.



Doc. PhDr. Oľga Sabolová, CSc., mim. prof.

*Nar. 14. 3. 1945, Prešov
 Pôsobenie na jubilujúcej FF UPJŠ: 2007 – 2016
 Pracovisko: Katedra slovakistiky, slovanských filológií
 a komunikácie*

Literárna teoretička. V rámci vzdelávacej činnosti prednášala a viedla seminárne cvičenia na bakalárskom, magisterskom a doktorandskom stupni štúdia v disciplínach: staršia slovenská literatúra, literatúra klasicizmu a romantizmu, slovenská medzivojnová literatúra, poetika prozaického textu, kapitoly zo súčasnej slovenskej literatúry po r. 1945, kapitoly z historickej poetiky. V r. 1996 – 1997 lektorka a prednášateľka slovenskej literatúry na Jagelovskej univerzite v Krakove. Pracuje v oblasti výskumu dejín slovenskej literatúry, slovenskej jazykovednej a literárnovednej štylistiky (interpretácie umeleckých textov) a literárnej teórie (s osobitným metodologickým zameraním najmä na vzťah sémantických a kompozičných súvzťažností umeleckého textu).



Prof. Rudolph Sock, PhD.

Nar. 6. 6. 1956, Banjul, Gambia

Pôsobenie na jubilujúcej FF UPJŠ: 2012 – doteraz

Pracovisko: Katedra anglistiky a amerikanistiky

Jazykovedec a klinický fonetik. K základnému okruhu jeho vzdelávacej činnosti na bakalárskom a magisterskom stupni štúdia patria disciplíny: fonetika francúzštiny ako cudzieho jazyka; metodológia práce s odbornými, vedeckými a numerickými zdrojmi; metodológia odborného projektu; jazyk v kognitívnych vedách; všeobecná a experimentálna fonetika, fonológia. Vo svojej výskumnej a publikačnej činnosti sa sústreďuje na oblasť produkcie a percepcie reči, motorickej fonetiky, klinickej fonetiky a laboratórnej fonetiky. Riadil viacero medzinárodných výskumných projektov a projekty francúzskej Národnej agentúry pre vedu a výskum. Člen Francúzskeho jazykovedného inštitútu. Riaditeľ kolekcie DIXIT GRAMMATICA vydavateľstva Harmattan.



Prof. Volodymyr Starosta, DrSc.

Nar. 12. 6. 1958, Ukrajina, o. Ilnycja, okres Iršavský, oblasť Zakarpatská

Pôsobenie na jubilujúcej FF UPJŠ: 2011 – doteraz

Pracovisko: Katedra pedagogiky

Vysokoškolský pedagóg. Garant študijného programu *učiteľstvo akademických predmetov* do roku 2015 a supervízor výučby pedagogických disciplín v bakalárskom a magisterskom stupni štúdia. Vo svojej výskumnej a publikačnej činnosti sa sústreďuje na oblasť teórie vyučovania, problematiku prípravy budúcich učiteľov, na vyučovacie štýly učiteľa a učenia sa žiaka, na možnosti diagnostiky prístupov budúcich učiteľov k pedagogickej činnosti, ako aj na tvorbu testov. Je predsedom a členom viacerých medzinárodných a národných vedeckých orgánov, vrátane redakčných rád vedeckých časopisov.



Prof. PhDr. Pavel Stekauer, DrSc.

Nar. 10. 1. 1955, Prešov

Pôsobenie na jubilujúcej FF UPJŠ: 2007 – doteraz

Pracovisko: Katedra anglistiky a amerikanistiky

Jazykovedec. K základnému okruhu jeho vzdelávacej činnosti na všetkých troch stupňoch štúdia patria disciplíny: anglická slovotvorba; porovnávacia morfológia; porovnávacia lexikológia a lexikálna sémantika. Vo svojej výskumnej a publikačnej činnosti sa sústreďuje na onomaziologickú teóriu slovotvorby a na jej čiastkové aspekty, ako sú teória konverzie v anglickom jazyky, teória produktivity, derivačné siete, sociolingvistické aspekty tvorenia nových pomenovaní a typológia slovotvorných systémov v jazykoch sveta, ďalej na teóriu prediktability významu nových pomenovaní, ako aj jej sociolingvistických aspektov a napokon na problematiku vzťahu medzi sémantickou transparentnosťou a ekonomickosťou formy nových pomenovaní. Šéfredaktor časopisu *SKASE Journal of Theoretical Linguistics* a člen redakčných rád viacerých medzinárodných lingvistických časopisov. Predseda habilitačnej a inauguračnej komisie v odbore *britské a americké štúdiá*.



Doc. PhDr. František Šimon, CSc.

Nar. 25. 12. 1949, Košice

Pôsobenie na jubilujúcej FF UPJŠ: 2007 – doteraz

Pracovisko: Katedra romanistiky a klasickej filológie

Klasický filológ. Do jeho vzdelávacej činnosti v rámci programu *latinský jazyk a literatúra* patria disciplíny: úvod do štúdia klasickej filológie, dejiny gréckej literatúry, dejiny rímskej literatúry, dejiny antického náboženstva, topografia antického sveta, latinské interpretačné semináre (Livius, Tacitus, Celsus). Okrem toho na Filozofickej fakulte UPJŠ zabezpečuje disciplíny: teória terminológie a translológie, antická kultúra, na Právnickej fakulte UPJŠ latinský jazyk pre právnikov a na Lekárskej fakulte UPJŠ latinská lekárska terminológia a vybrané kapitoly z dejín medicíny. Vo svojej výskumnej a publikačnej činnosti sa sústreďuje na dejiny medicíny, na latinskú lekársku terminológiu, ako aj jej dejiny a na latinskú humanistickú literatúru. Prekladateľ viacerých historických latinských lekárskeho textov.



Prof. PaedDr. Štefan Šutaj, DrSc.

Nar. 1. 11. 1954, Michalovce

Pôsobenie na jubilujúcej FF UPJŠ: 2008 – doteraz

Pracovisko: Katedra histórie

Historik. Vo vzdelávacej činnosti sa zaoberá predovšetkým slovenskými dejinami po druhej svetovej vojne s osobitným zreteľom na dejiny socializmu. Pozornosť venuje aj problematike historiografie a vedie historický proseminár. V jeho výskumnej a publikačnej činnosti dominujú dejiny strednej Európy, osobitne Slovenska v 20. storočí s dôrazom na etnicitu, etnické vzťahy, postavenie národnostných menšín a politické strany. Dôležitou súčasťou je aj orientácia na dejiny miest, osobitne Košíc a výskum osobností politického a spoločenského života po druhej svetovej vojne. Bol dlhé obdobie predsedom slovenskej časti Slovensko-maďarskej komisie historikov, členom výborov Slovenskej historickej spoločnosti a Slovenského národného komitétu historikov, členom vedeckých rád na slovenských a českých vysokých školách a ústavu SAV, vedúcim redakčnej rady časopisu Človek a spoločnosť a členom redakčných rád viacerých časopisov doma aj v zahraničí.



Doc. PhDr. Pavol Tholt, PhD., mim. prof.

Nar. 1. 1. 1947, Podolinec, okr. Stará Ľubovňa

Pôsobenie na jubilujúcej FF UPJŠ: 2007 – doteraz

Pracovisko: Katedra filozofie a dejín filozofie

Historik filozofie. Najdôležitejšie okruhy jeho vzdelávacej činnosti sú epistemológia a dejiny epistemológie, filozofia vedy a dejín vedy a filozofia vedeckého poznania, ako aj vybrané kapitoly z dejín filozofie – Augustinus Aurélius, Wittgenstein a najmä čelný predstaviteľ fenomenológie v českej a v slovenskej filozofii – Jan Patočka. Výučbu zabezpečuje na všetkých troch stupňoch štúdia. Osobnosť Jana Patočku, v nadväznosti na problémy matematickej prírodovedy je aj ústredným problémom jeho výskumnej a publikačnej činnosti. Pod jeho vedením traja doktorandi obhájili dizertačné práce. V rokoch 2007 až 2011 pôsobil ako prvý predseda Akademického senátu FF UPJŠ.



Prof. Ing. Július Zimmermann, CSc.

*Nar. 29. 10. 1941, Dobšiná, okr. Rožňava
 Pôsobenie na jubilujúcej FF UPJŠ: 2007 – doteraz
 Pracovisko: Katedra slovakistiky, slovanských filológií
 a komunikácie*

Vedec, aplikujúci elektroniku, matematiku, akustiku a informatiku v jazykovede, osobitne vo fonetike. Učí disciplíny: teória informácie, informačné systémy, akusticko-auditívna komunikácia, experimentálna fonetika, analýza akustických signálov, digitalizácia médií. Výskumne a publikačne sa venuje analýze segmentov a suprasegmentov, interferenčným javom materinského jazyka a sekundárneho jazyka, strojovému rozpoznávaniu hovoriaceho, farbe hlasu, vlnkovej (wavelet) transformácii v experimentálnej fonetike pri analýze a resyntéze rečového signálu a pri vývoji nových experimentálnych fonetických algoritmov, audiometrickým rečovým testom s otvorenou aj s uzavretou odozvou a percepčnej fonetike. Vo výskumných projektoch spolupracuje s laboratóriami na Univerzite v Berne a na Univerzite v Štrasburgu.



Prof. PhDr. Eva Žiaková, CSc.

*Nar. 17. 11. 1953, Košice
 Pôsobenie na jubilujúcej FF UPJŠ: 2008 – doteraz
 Pracovisko: Katedra sociálnej práce*

Pôvodným vzdelaním sociálna psychologička, neskôr profilujúca sa v odbore sociálna práca. K základnému okruhu jej vzdelávacej činnosti na všetkých troch stupňoch štúdia patria disciplíny: sociálna psychológia pre sociálnu prácu; psychológia a patopsychológia osobnosti pre sociálnych pracovníkov; bakalárske a diplomové semináre; zmysel života pomáhajúcich pracovníkov. Vo svojej výskumnej a publikačnej činnosti sa sústreďuje na oblasť zmyslu života rizikových skupín klientov – dlhodobo chorých, adolescentov, bezdomovcov, látkovo a nelátkovo závislých; sociálnym a osobnostným charakteristikám onkologických pacientov ako významným faktorom socioterapie. Je členkou pracovnej skupiny Akreditačnej komisie SR, Asociácie vzdelávateľov sociálnej práce na Slovensku, českých a slovenských vedeckých orgánov, vrátane redakčných rád vedeckých časopisov.



Prorektori univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach z Filozofickej fakulty UPJŠ



Doc. PhDr. Ján Ferjenčík, CSc.

– prorektor pre vysokoškolské vzdelávanie (2007 – 2011)

Nar. 3. 11. 1951, Košice

Pôsobenie na jubilujúcej FF UPJŠ: 2007 – doteraz

Pracovisko: Katedra psychológie

Psychológ. Pre všetky tri stupne študijných programov *psychológia* zabezpečuje výučbu základov štatistiky, multivariačnej štatistiky, základov psychodiagnostiky a psychometriky, Rorschachovu metódu a psychológiu organizácie. Jeho výskumná činnosť je zameraná predovšetkým na oblasť psychodiagnostiky a sociálnej psychológie. Najmä k týmto tematickým okruhom sa viaže aj väčšina jeho štúdií publikovaných v zahraničných a domácich vedeckých časopisoch. Štandardizoval a adaptoval pre slovenské prostredie viacero zahraničných psychodiagnostických testov. Je členom redakčných rád indexovaných vedeckých časopisov u nás aj v zahraničí.

Prof. PhDr. Ján Gbúr, CSc.

– prorektor pre rozvoj vzťahov s verejnosťou (2015 – 2019)

Profil na s. 27



Doc. Mgr. Slávka Tomaščíková, PhD.

– prorektorka pre zahraničné vzťahy (2011 – 2015)

Nar. 26. 1. 1971, Bratislava

Pôsobenie na jubilujúcej FF UPJŠ: 2007 – doteraz

Pracovisko: Katedra anglistiky a amerikanistiky

Vysokoškolská učiteľka v odbore *britské štúdiá*. Prednáša disciplíny: úvod do kultúrnych štúdií, rodové štúdiá, úvod do britských štúdií, súčasná Veľká Británia, írské štúdiá, semiotika mediálneho textu, interpretácia mediálneho diskurzu, moderné kritické teórie a metódy výskumu v britských a amerických štúdiách, britská a americká kultúra a mytológia, sociálna semiotika, sociálna komunikácia a kultúrne štúdiá. Podieľa sa na zavádzaní a realizácii spoločných magisterských a doktorandských študijných programov s dvojitými diplomami s prestížnymi európskymi univerzitami a na otvorení študijného programu *rodové štúdiá a kultúra*. Vedeckú činnosť venuje analýze mediálneho diskurzu a reprezentácii aspektov jedla v naratívach mediálnych textov. Je členkou riadiacich orgánov európskych a slovenských anglistických združení a redakčných rád európskych a domácich anglistických a kulturologických vedeckých časopisov. Prednáša na medzinárodných vedeckých konferenciách v Európe.

Vedenie Filozofickej fakulty UPJŠ v Košiciach

Funkčné obdobie 2007 – 2011

Dekan: *prof. PhDr. Ján Gbúr, CSc.*

Prodekan:

doc. PhDr. Olga Orosová, CSc., mim. prof.

prodekan pre pedagogickú činnosť, štatutárna zástupkyňa dekana

Dr. h. c. prof. PhDr. Ján Sabol, DrSc.

prodekan pre vedeckovýskumnú činnosť a doktorandské štúdium

PhDr. Štefan Franko, PhD.

prodekan pre zahraničné vzťahy

Tajomníčka fakulty: *RNDr. Dagmar Hvozdovičová*

Funkčné obdobie 2011 – 2015

Dekan: *prof. PhDr. Ján Gbúr, CSc.*

Prodekan:

doc. PhDr. Olga Orosová, CSc., mim. prof.,

prodekan pre pedagogickú činnosť a akreditáciu, štatutárny zástupca dekana

Dr. h. c. prof. PhDr. Ján Sabol, DrSc.

prodekan pre vedeckovýskumnú činnosť a doktorandské štúdium

PhDr. Štefan Franko, PhD.

prodekan pre medzinárodné vzťahy, rozvoj fakulty a ďalšie vzdelanie

Tajomníčka fakulty: *RNDr. Dagmar Hvozdovičová*

Funkčné obdobie 2015 – 2019

Dekanka: *prof. PhDr. Olga Orosová, CSc.*

Prodekan:

prof. PhDr. Eugen Andreanský, PhD.

prodekan pre pedagogickú činnosť a akreditáciu

doc. PhDr. Marián Andričík, PhD.

prodekan pre vedeckovýskumnú činnosť a doktorandské štúdium

doc. Mgr. Renáta Panocová, PhD.

prodekan pre medzinárodné vzťahy

Tajomníčka fakulty: *RNDr. Dagmar Hvozdovičová*

Akademický senát Filozofickej fakulty UPJŠ v Košiciach

Funkčné obdobie 2007 – 2011

Predseda: *doc. PhDr. Pavol Tholt, CSc., mim. prof.*

Podpredsedovia:

Dr. phil. habil. Mária Papsonová, mim. prof.

Viktória Kopuničová

PaedDr. Renáta Orosová, tajomníčka AS FF UPJŠ

Funkčné obdobie 2011 – 2015

Predsedníčka: *Mgr. Renáta Panocová, PhD.*

Podpredsedovia:

doc. PhDr. Margita Mesárošová, CSc.

Branislav Berč

Viktória Lehotzká (od 12. 11. 2012)

Mgr. Vladimír Lichner (od 9. 12. 2013)

Funkčné obdobie 2015 – 2019

Predsedníčka: *prof. PhDr. Eva Žiaková, CSc.*

Podpredsedovia:

doc. PhDr. Margita Mesárošová, CSc.

Mgr. Pavol Kačmár

Ivan Schmidt (od 30. 11. 2015)

Inauguračné konanie na Filozofickej fakulte UPJŠ v Košiciach

doc. PhDr. Eugen Andreanský, PhD. (*dejiny filozofie*)
doc. Mgr. Adam Bžoch, CSc. (*literárna veda*)
doc. PaedDr. Martin Golema, PhD. (*literárna veda*)
doc. PhDr. Peter Káša, CSc. (*literárna veda*)
dr. hab. Grzegorz Andrzej Kleparski, PhD. (*neslovanské jazyky a literatúra*)
doc. PhDr. Jozef Lysý, CSc. (*politológia*)

Habilitačné konanie na Filozofickej fakulte UPJŠ v Košiciach

PhDr. Eugen Andreanský, PhD. (*dejiny filozofie*)
Mgr. Vladimír Barborík, CSc. (*literárna veda*)
PhDr. Daniel Bína, PhD. (*literárna veda*)
PhDr. Miroslav Černý, Ph.D. (*neslovanské jazyky a literatúry*)
PhDr. Daniel Dobiaš, PhD. (*politológia*)
PhDr. Beáta Gajdošová, PhD. (*sociálna psychológia a psychológia práce*)
PhDr. Richard Geffert, Ph.D. (*politológia*)
PhDr. Viera Glosíková, CSc. (*literárna veda*)
Mgr. Renáta Gregová, PhD. (*neslovanské jazyky a literatúry*)
PhDr. Peter Horváth, PhD. (*politológia*)
PhDr. Milovan Ješič, Ph.D. (*dejiny filozofie*)
Dr. Robert Kieľtyka (*neslovanské jazyky a literatúry*)
Mgr. Soňa Lovašová, PhD. (*sociálna práca*)
PhDr. Jozef Lysý, CSc. (*dejiny filozofie*)
PhDr. Branislav Malík, CSc. (*dejiny filozofie*)
PhDr. Mária Mičaninová, CSc. (*dejiny filozofie*)
PhDr. Peter Nezník, CSc. (*dejiny filozofie*)
Mgr. Milan Olejník, PhD. (*slovenské dejiny*)
Mgr. Renáta Panocová, PhD. (*neslovanské jazyky a literatúry*)
Mgr. Ján Sabol, PhD., ArtD. (*literárna veda*)
PhDr. Vladimír Srb, Ph.D. (*politológia*)
PaedDr. Patrik Šenkár, PhD. (*literárna veda*)
Mgr. Soňa Šnircová, PhD. (*neslovanské jazyky a literatúry*)
PhDr. Radoslav Štefančík, MPol., Ph.D. (*politológia*)
Mgr. Slávka Tomaščíková, PhD. (*neslovanské jazyky a literatúry*)
PhDr. Zuzana Vargová, PhD. (*literárna veda*)
Dr n. hum. Ewa Wilczek-Ruzyczka (*sociálna psychológia a psychológia práce*)
Mgr. Iveta Zlá, Ph.D. (*literárna veda*)

Absolventi doktorandského štúdia

na Filozofickej fakulte UPJŠ v Košiciach

Britské a americké štúdiá:

Mgr. Veronika Babjáková, PhD.
 Mgr. Alexandra Bikkyová, PhD.
 Mgr. Zuzana Buráková, PhD.
 Mgr. Michaela Duruttya, PhD.
 Mgr. Noemi Evinová, PhD.
 Mgr. Ján Haláček, PhD.
 Mgr. Marek Havrila, PhD.
 Mgr. Matúš Hrubovčák, PhD.
 Mgr. Lenka Janovcová, PhD.
 Mgr. Eva Leláková, PhD.
 PaedDr. Antónia Libová, PhD.
 Mgr. Zuzana LučKayová, PhD.
 Mgr. Silvia Marcinová, PhD.
 Mgr. Martina Martausová, PhD.
 Mgr. Ewa Newerle Wolska, PhD.
 Mgr. Viera Nováková, PhD.
 Mgr. Vladimír Pastirčák, PhD.
 Mgr. Edyta Rachfal, PhD.
 Mgr. Jacek Rachfal, PhD.
 Mgr. Silvia Rosivalová Baučeková, PhD.
 Mgr. Július Rozenfeld, PhD.
 Mgr. Karin Sabolíková, PhD.
 Mgr. Dagmar Sageder, PhD.
 Mgr. Eduard Soták, PhD.
 Mgr. Veronika Trpišová, PhD.
 Mgr. Božena Velebná, PhD.
 Mgr. Milada Walková, PhD.
 Mgr. Bogumil Wolski, PhD.
 Mgr. Mariana Zeleňáková, PhD.

Dejiny filozofie:

Mgr. Zuzana Bocanová, PhD.
 PhDr. Kristína Bosáková, PhD.
 Mgr. Lenka Cibulová, PhD.

Mgr. Zuzana Hamzová, PhD.
 Mgr. Katarína Hrnčiarová, PhD.
 PhDr. Štefan Jusko, PhD.
 Mgr. Tímea Kolberová, PhD.
 PhDr. Katarína Mayerová, PhD.
 Mgr. Zuzana Molnárová, PhD.
 Mgr. Ingrid Rodáková, PhD.
 Mgr. Róbert Stojka, PhD.
 Mgr. Martin Škára, PhD.
 Mgr. Viktória Zemančíková, PhD.

Integratívna sociálna práca:

Mgr. Magdaléna Halachová, PhD.
 Mgr. Stanislava Hulinová, PhD.
 PhDr. Beáta Kubušová, PhD.
 Mgr. Vladimír Lichner, PhD.
 PhDr. Michal Panáček, PhD.
 Mgr. Antónia Sabolová Fabianová, PhD.
 Mgr. Tatiana Žiaková, PhD.

Literárna veda:

Mgr. Daniela Burdová, PhD.
 Mgr. Jozef Dzurjak, PhD.
 PhDr. Marián Gladiš, PhD.
 Mgr. Lucia Lendelová, PhD.
 Mgr. Matúš Marcinčin, PhD.
 Mgr. Jozef Palaščák, PhD.
 Mgr. Laura Petraššovitšová, PhD.
 PhDr. Jozef Puchala, PhD.
 Mgr. Ulrika Strömplová, PhD.
 Mgr. Mária Szabová, PhD.
 PhDr. Lukáš Šutor, PhD.
 Mgr. Ivana Vaľková, PhD.
 Mgr. Jana Varcholová, PhD.

Politológia:

Mgr. Jakub Bardovič, PhD.
PhDr. František Hajduk, PhD.
PhDr. Ladislav Kriška, PhD.
Mgr. Ján Ruman, PhD.

Slovenské dejiny:

Mgr. Štefan Balberčák, PhD.
PaedDr. Alžbeta Bojková, PhD.
Mgr. Bernadeta Fabová, PhD.
Mgr. Mikuláš Jančura, PhD.
Mgr. Drahoslav Magdoško, PhD.
Mgr. Nikola Regináčová, PhD.
Mgr. Zuzana Tokárová, PhD.
Mgr. Eva Wolfová, PhD.

Sociálna psychológia a psychológia práce:

PhDr. Karolína Barinková, PhD.
Ing. Mgr. Jozef Bavoľár, PhD.
Mgr. Marianna Berinšterová, PhD.
PhDr. Monika Bobáková, PhD.
Mgr. Miroslava Bozogáňová, PhD.
Mgr. Monika Brutovská, PhD.
Mgr. Daniel Durkáč, PhD.
Mgr. Jana Fecková, PhD.
Mgr. Lucia Hricová, PhD.
Mgr. Monika Hricová, PhD.
Mgr. Daniela Husovská, PhD.
PhDr. Anna Janovská, PhD.
PhDr. Zita Kitty Širilová, PhD.
Mgr. Miroslava Kopaničáková, PhD.
PhDr. Viktória Kopuničová, PhD.
PhDr. Bibiána Kováčová Holevová, PhD.
Mgr. Miroslava Köverová, PhD.
Mgr. Viera Lehotská, PhD.
PhDr. Tatiana Lorincová, PhD.
Mgr. Gabriela Marhevská, PhD.
Mgr. Ivana Matejovská, PhD.
PhDr. Petra Mayerová, PhD.
Mgr. Katarína Naser, PhD.

Mgr. Radka Petrvalská, PhD.
Mgr. Denisa Rovenská, PhD.
Mgr. René Šebeňa, PhD.
Mgr. Jana Tokarčíková, PhD.
Mgr. Ivana Urbančíková, PhD.
PhDr. Katarína Vasková, PhD.
Mgr. Martina Vicianová, PhD.
Mgr. Luay Z. M. Zaool, PhD.
Mgr. Veronika Zibrinyiová, PhD.

Teória politiky:

PhDr. Lucia Boroňová, PhD.
Mgr. Renáta Bzdilová, PhD.
PhDr. Miroslav Denci, PhD.
PhDr. Soňa Dobiašová, PhD.
Mgr. Gabriel Eštok, PhD.
Mgr. PhDr. Martina Glosíková, PhD.
JUDr. PhDr. Pavol Gojdič, PhD.
PhDr. Martin Harmaňoš, PhD.
Mgr. Petra Hirtlová, PhD.
Mgr. Mária Hrehová, PhD.
PhDr. Michal Kaliňák, PhD.
PhDr. Veronika Kmetóny Gazdová, PhD.
PhDr. Igor Kominarec, PhD.
Mgr. Lenka Korpášová, PhD.
Mgr. Alexander Onufrák, PhD.
PhDr. Katarína Rajňáková, PhD.
Mgr. Peter Téglás, PhD.

Akreditované študijné programy

na Filozofickej fakulte UPJŠ v Košiciach

BAKALÁRSKY STUPEŇ ŠTÚDIA

jednoodborové študijné programy

anglický jazyk a francúzsky jazyk pre európske inštitúcie a ekonomiku

anglický jazyk a nemecký jazyk pre európske inštitúcie a ekonomiku

anglický jazyk pre európske inštitúcie a ekonomiku

anglistika a amerikanistika (realizované v r. 2005 – 2006)

aplikovaná etika

britské a americké štúdiá

filozofia

história

masmediálne štúdiá

politológia

psychológia

rodové štúdiá a kultúra

sociálna práca

medziodborové študijné programy

aplikovaná etika v kombinácii

britské a americké štúdiá v kombinácii

filozofia v kombinácii

história v kombinácii

latinský jazyk a literatúra v kombinácii

nemecký jazyk a literatúra v kombinácii

psychológia v kombinácii

slovenský jazyk a literatúra v kombinácii

MAGISTERSKÝ STUPEŇ ŠTÚDIA

jednoodborové študijné programy

anglický jazyk a francúzsky jazyk pre európske inštitúcie a ekonomiku

anglický jazyk a nemecký jazyk pre európske inštitúcie a ekonomiku

anglický jazyk pre európske inštitúcie a ekonomiku

britské a americké štúdiá

filozofia
história
masmediálne štúdiá
politológia
psychológia
sociálna práca

učiteľstvo akademických predmetov

anglický jazyk a literatúra v kombinácii
etická výchova v kombinácii
história v kombinácii
latinský jazyk a literatúra v kombinácii
nemecký jazyk a literatúra v kombinácii
psychológia v kombinácii
slovenský jazyk a literatúra v kombinácii
výchova k občianstvu v kombinácii

DOKTORANDSKÝ STUPEŇ ŠTÚDIA

britské a americké štúdiá
dejiny filozofie
integratívna sociálna práca
literárna veda
slovenské dejiny
sociálna psychológia a psychológia práce
politológia



Prvé decénium Filozofickej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach (2007 – 2016)

ODBORNÝ GARANT:

Dr. h. c. prof. PhDr. Ján Sabol, DrSc.

EDITORI:

PhDr. Iveta Bónová, PhD.

PhDr. Marián Gladiš, PhD.

PREKLADY TEXTOV DO ANGLICKÉHO JAZYKA:

PhDr. Štefan Franko, PhD.

POUŽITÉ FOTOGRAFIE:

Archív UPJŠ v Košiciach, Mgr. Vladimír Fabian

VYDAVATEĽ: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach

MIESTO VYDANIA: Košice

ROK VYDANIA: 2017

NÁKLAD: 250 ks

POČET STRÁN: 44

VYDANIE: prvé

GRAFICKÉ SPRACOVANIE A TLAČ: EQUILIBRIA, s. r. o., Košice

ISBN 978-80-8152-488-2 (tlačaná publikácia)

ISBN 978-80-8152-497-4 (elektronická publikácia)

